

Hård juraprøve
en fordel 4

Et brag af en
fusionskoncert 4

Forfatterer,
forskeren og
virkeligheden 6-7

CAMPUS

AARHUS UNIVERSITET

11

04.06.07

Lars Kruse / AU-foto

Darwin under pres

Kreationisme og intelligent design er ved at blive hverdag i Europa. Blandt protestanter, katolikker og muslimer breder den forestilling sig, at livet, Jorden og hele universet er skabt af en guddommelig kraft, og at de postulerede evolutionære udviklinger udviser et målrettet design, der ikke kan have fundet sted ved den gradvise evolution. Gratis materiale, der går imod evolutionsteorien og ind for en religiøst begrundet skabelse, bliver sendt til tusindvis af skoler med opfordring til at give eleverne et "balanceret billede" af livets historie. Darwin er den store skurk i angrebet på evolutionsteorien, som nu også presser EU's forskningspolitik. I gigantbogen Atlas of Creation får den stilfærdige victorianske videnskabsmand skylden for de værste onder i det 20. århundrede: terrorismen, kommunismen, racismen og nazismen.

Hvordan ser forskere på Aarhus Universitet udfordringen fra kreationismen? Og har evolutionsteorien overhovedet karakter af en indiskutabel kendsgerning som den, at Jorden er rund?

Tema side 8-9

Dansk Industri skal tænke nyt

Dekan Bodil Due,
Det Humanistiske Fakultet

Ord er taknemmelige, siger man, men bliver let til floskler. Tal er tit endnu mere taknemmelige og resulterer ofte i det, der er værre end floskler: bevidste fejlfortolkninger eller ureflekterede rygmarvsreaktioner a la Round up the usual suspects! Det var tilfældet med tallene i en artikel den 24. maj i Berlingske Tidende, der fremkaldte chokbølger hos Dansk Industri, fordi naturvidenskaben og de tekniske videnskaber angiveligt var blevet udsultet – og synderen, det var minsandten samfundsvidenskab og humaniora. Det, tallene viste, var, at de samlede bevillinger til humaniora, pædagogik og samfundsvidenskab steg fra 2001 til 2005, mens naturvidenskab stod stille. At udgangspunktet i 2001 var forskelligt, nævnes ikke.

Det er godt, at Dansk Industri bekymrer sig om forskningsverdenen, men knap så beundringsværdigt, at man ikke anvender blot lidt kritisk sans over for tallene, prøver at forstå baggrunden og ikke mindst tænker nyt.

Reaktionen er tværtimod udtryk for gammeldags tænkning, for ved fortsat at tænke i de gamle kategorier og modstille hovedområderne på traditionel vis overser man det store vækspotentiale, der netop findes i grænsefladerne. Danmark skal nu og i fremtiden leve af at tænke nyt og tænke anderledes, af at kombinere fagfelter - og gøre det, før de andre gør det.

Da Bill Clinton talte i Århus forleden, roste han Danmark for at bruge vindkraft i stor stil og for at have skabt B&O. Vi var blandt de første med vindkraft, hvilket gav os en solid markedsposition, og B&O er et klassisk eksempel på, hvordan de bløde og hårde fag har arbejdet sammen og dermed skabt et verdensprodukt. Uden æstetik var B&O blot et fjernsyn, og dem kan koreanerne producere både hurtigere og billigere.

Det er nok heller ikke bofællesskabet af informations- og medieforskere, dataloger og it-virksomheder på Katrinebjerg, som Dansk Industri mener bør lukkes og slukkes. Og nok heller ikke et traditionelt humanistisk fag som tysk, eftersom Dansk Industri selv for nylig efterlyste flere unge, der vil studere sproget og kulturen hos vores største samhandelspartner.

Det nye Aarhus Universitet er blevet meget bredere og dermed "forsikret" mod, at sådanne rygmarvsreaktioner skulle få politisk opbakning. Hvis der politisk bliver flyttet penge fra et forskningsområde til et andet, så findes begge områder med stor sandsynlighed her på universitetet.

Og vigtigere endnu: Vores nye mangfoldighed betyder, at der nu er mange flere grænselande mellem forskningsfelter her på universitetet, som vi kan dyrke. Det kan blive Aarhus Universitets helt store styrke.

Iøvrigt var 2005 også året, hvor Højteknologifonden blev søsat og i de kommende år vil give mellem 200 mio. og 1 mia. kr. årligt til nano, bio og it. Det vil give flere penge til naturvidenskab, men Dansk Industri kan godt forvente, at humanister med interesse for it, og især for kombinationen af it og mennesker, også vil være med.

CAMPUS IN BRIEF

Euphoric mood at merger

There wasn't much sign of pre-exam nerves on campus when Nik & Jay and Nephew, with the other bands, took – and shook – the stands at the huge merger concert in the campus park. Especially the two pop-rap boys, Nik & Jay, brought smiles to girls' faces

and had the audience on its feet with a live show and series of hits that sent waves of dancers through the park. The arrangers shared the upbeat mood – when the crowd peaked, Mikkel Krogsholm from the Student Council (SRL) estimated it at almost

9000. SRL made a good profit on the concert, which they plan to use on another concert in the fall. They expect to have other bands on the programme, and hope to persuade TV2 – Århus' perhaps best-known band – to play. P.4.

The diplomat and the legend

It was a great occasion, almost magnificent, when the two statesmen, Kofi Annan and Bill Clinton, visited Århus on May 21 to speak to over 3000 in the NRGi Arena. As one of the more experienced members of the audience put it, Bill Clinton held yet another of his fabled speeches – this time focusing on the world's environmental problems and globalisation. The expert speaker showed fantastic comprehensiveness and detailed knowledge, and had no trouble going into detail on Danish

environmental policies and foreign aid, both of which he praised to the skies. This may be because by now, Clinton has visited Denmark a total of about nine times – or at least so often that Danish Prime Minister Anders Fogh "threatened" that he will soon have to pay Danish taxes on the income from his lectures here.

"I'd be happy to – on condition that the money is used to develop wind-powered energy," replied Clinton, smiling.

Kofi Annan's talk was more an account of his efforts to abolish hunger, famine, and war in the course of his long diplomatic career in the UN – a career he put on stand-by at an early stage, when he was ordered to Copenhagen.

"Copenhagen is a lovely city, but not the obvious choice for a young UN diplomat with a burning desire to develop the third world," said Kofi Annan, who, however, resumed work in Egypt shortly after his tour of duty. P.5.

In opposition to Darwin

Creationism and Intelligent Design are becoming more widespread in Europe. Many Protestants, Catholics and Muslims are adopting the idea that life, the earth, and the entire universe were created by a divine power, and that the postulated evolutionary development proves a purposeful design that cannot have taken place by gradual evolution. Free informational material arguing against the theory of evolution and for a theory of creation founded on religion is being sent to thousands of schools, urging them to give students a "balanced picture" of the history of life on earth. Darwin is the villain in the attack on the theory

of evolution, which is now also putting pressure on the EU's research policy, as seen in the negotiations for the seventh framework programme for research, technological development and demonstration, where there was strong religious-political opposition to supporting stem cell research.

The gigantic book Atlas of Creation even blames the quiet Victorian scientist for the worst evils of the 20th century: terrorism, Communism, racism, and Nazism. Researchers at the University of Aarhus do not see Creationism as any kind of serious challenge to the theory of evolution. Nevertheless, we should be on our guard.

"The Intelligent Design movement is pitiful, and in addition the logic is backward. The attitude of its followers is that they don't like evolution, so they want to find arguments against it. They are operating with a hidden agenda, and it is very worrying that they can have so much influence. Europeans really need to be on their guard" states David Otzen, who in August will take up a professorship in bionanotechnology at the iNANO Center (Interdisciplinary Nanoscience Center) at the Faculty of Science. Pp.4 & 8-9.

New faculty – new courses of study

New courses of study are being planned for future students at the Faculty for Agricultural Sciences, and the task has fallen to the newly appointed head training consultant, Gert Jørgensen, who is pleased with the challenge.

– This is certainly a unique chance to start something completely new, free of sins of the past. Agricultural Sciences is a former government research institution, and that means that they are used to doing applica-

tion-oriented research. This is a core competence we want to bring to teaching. Naturally, that does not mean that students will participate in research-based advisory services, and instruction will most certainly have a strong theoretical element, but students will obviously be closely connected with the projects underway at the faculty, says Gert Jørgensen.

Employees support the educational profile.

– I feel that it is important to focus

on project-oriented instruction, since that is what we already are geared for. Even when teaching chemistry, you can do specific experiments and make instruction more realistic, says Ilse Ankjær Rasmussen, senior researcher at the Agricultural Faculty.

So the project-oriented focus will be a central message in the marketing campaign which is to be launched in the fall. P.12.

udgives af Aarhus Universitet og udkommer hver 2. mandag i semestermånederne.
Næste nummer udkommer 18. juni.
Deadline for indlæg 11. juni kl. 10.00.

Redaktion: Fredrik Nielsens Vej 5, bygning 1448, 8000 Århus C
T: 8942 2330, e-mail: campus@au.dk

Ansvarshavende: Souschef Ingeborg Christensen.
T: 8942 2342; e-mail: ic@adm.au.dk

Abonnement: Et årsabonnement koster 150 kr. Studerende ved Aarhus Universitet 100 kr. Henvendelser vedr. abonnement rettes til Torben Johansen, T: 8942 1108, e-mail: taj@adm.au.dk

Annoncer: dgmedia 7027 1155

Tryk: Avistryk Nord A/S

ISSN: 1604-1607

Anders Correll
Redaktør
T: 8942 2331
M: 2899 2235
ac@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332
M: 6020 2708
hho@adm.au.dk

Hans Plauborg
Journalist
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk

Martin H. Damsgaard
Journalist
T: 8942 2335
M: 6020 2626
mhd@adm.au.dk

Kristian Serge Skov-Larsen,
studenterskribent
M: 6127 0977
ksl@adm.au.dk

Lars Duvander
Højholt,
studenterskribent
M: 2276 7305
larsduvander@gmail.com

A.P. MOLLER - MAERSK GROUP

Join the new Maersk International Human Resource Programme (MIHR)

Strong organisational performances and financial results depend on dedicated human efforts. Therefore a strategic focus on HR is absolutely vital for the A.P. Moller - Maersk Group's future capitalisation on business opportunities. MIHR is our new international human resource

programme that provides you with a unique understanding of the business scope and growth strategies of the entire Group. MIHR gives you a business consultant mindset to solve business and industry challenges through people and people processes.

Outstanding programme and insight into our business

The 2-year programme will give you hands-on experience and a unique start for an international career within HR. You will be employed in one of our diverse business units and hold three consecutive 8-12 month assignments.

You will gain experience in different challenging HR positions such as talent management, training and education, organisational development, leadership development, recruitment, operations and performance management.

Combining your on-the-job-training with theoretical modules and networking, you will twice a year meet up with your MIHR colleagues from all around the world and take part in our advanced training modules. Specifically, you will acquire knowledge about people processes and organisational capabilities as well as operational HR, strategic HR and business processes. You will also be skilled in analytical framing and problem solving.

Successful completion of the programme will give you the skills to take on a position as Organisational Management Consultant or HR Business Partner.

Global mindset and passion for business and people processes

You have a university degree within the business, natural or social sciences – potentially supported by a couple of years business experience. Alternatively, an education within the human sciences. On a personal level, you have a global mindset and thrive in a truly international environment. Finally, you have a passion for converting business and people processes into direct bottom line results.

For further information about the programme, please contact HR Consultant Sonia Lema Blanco at +45 33 63 51 25.

Please apply online via www.maersk.com/mihr

Our people – a key competitive advantage

The A.P. Moller - Maersk Group employs more than 110,000 people around the world. A career with us can start at any level of our organisation – whether you are a recent graduate or a seasoned professional. Our companies provide a truly international workplace, where employees are encouraged to take on responsibilities – and rewarded for managing them well.

MAERSK

Hård prøve kan være en fordel

En ny undersøgelse viser, at de århusianske jurastuderende på første studieår er absolutte bundskrabere, når karaktererne ved det grønne bord skal deles ud. Institutleder Jørgen Albæk Jensen mener, at de hårde førsteårsprøver både kan være en fordel og en ulempe i det videre studieforløb.

5,5 I SNIT

Når de kommende jurister skal holde styr på formueretten ved eksamensbordet efter det første år på Aarhus Universitet, er censorernes dom benhård.

Faktisk så hård, at de århusianske jurister ligger 1,3 karakterpoint under deres studiefæller i København og 1,1 point under dem i Odense – og det, selv om pensum på papiret dækker omtrent de samme områder.

Institutleder Jørgen Albæk Jensen fra Jura indrømmer, at sammenligningen med København og Odense umiddelbart ser lidt skræm-

mende ud set med århusianske briller, men han forklarer, at hvis man måler jurastudierne på mere end bare karaktererne efter første år, så bliver billedet lidt mere nuanceret. For den hårde 1. årsprøve betyder nemlig, at studerende, som ikke er juramindede, bliver sorteret fra tidligere i forløbet.

– Vi har præcis det samme antal studerende som København, der når frem til en bachel-orgrad. Forskellen er blot, at hvor vores store udskillelse sker efter første år, så er københavnerne frafald fordelt mere ligeligt over alle tre år, forklarer han.

Nye regler får flere igennem

Jørgen Albæk Jensen mener, at en hurtigere udskillelse forhindrer de studerende i at bruge alt for mange SU-klip på en uddannelse, inden de finder ud af, om det er den rigtige, men han slår samtidig fast, at den hårde prøve ikke skal give de studerende et unødigt hårdt hak i eksamensbeviset.

Og netop for at gøre hakket mindre hårdt foreslår Jesper Hollegaard, som er Alternative Juristers repræsentant i studienævnet, at man undersøger en række mulige ændringer i eksamensbeviset, så det bliver endnu mere gennemskueligt for arbejdsgiverne, at et enkelt

6-tal eller et 7-tal måske ikke er så slemt alligevel.

– Vi mener, at man fremover bør skrive hele årgangens gennemsnit ud for hvert fag på den enkeltes eksamensbevis, og vi har også overvejet, om man bør fjerne den automatiske gennemsnitsudregning, så arbejdsgiverne bliver tvunget til at analysere eksamensbeviset mere indgående. Men samtidig tyder vores tilbagemeldinger fra de store advokatkontorer også på, at de udmærket godt ved, at et 8-tal i Århus er mere værd end et 8-tal i København, siger han.

Kristian Serge Skov-Larsen / ksl@adm.au.dk

Stemningen gik op til fusionskoncerten

Der var ikke meget eksamensperiode over Universitetsparken, da Nik & Jay og Nephew trykkede den af sammen med de andre bands til den store fusionskoncert i parken. Især de to pop- og rap-drenge Nik & Jay fik pigerne til at smile ved scenekanten og publikum op at stå med et liveshow og en række hits, der sendte danseølger gennem hele parken. Arrangørerne gik heller ikke ram forbi af den gode stemning. Da publikumstallet var på sit maksimale, vurderede Mikkel Krogsholm fra de Studerendes Råd og Laug ved Aarhus Universitet (SRL), at det nærmede sig 9000. SRL fik et pænt overskud på koncerten, som de planlægger at bruge på endnu en koncert i efteråret. Her vil der komme andre bands på programmet, og man vil blandt andet forsøge at få TV2 til at spille.

Martin Hagelskjær Damsgaard / mhd@adm.au.dk

Stemning fra rækværket under Nik og Jay koncert

Nephew

Nik & Jay

Foto: Søren Kjeldgaard / AU-foto

Bli Glad

Nyt ph.d.-kursus i evolutionslære

Biologisk Institut har etableret et nyt ph.d.-kursus, der bl.a. skal give kursisterne et indblik i, hvordan evolutionstænkningen bruges i videnskabelige sammenhænge uden for det biologiske område.

– Evolutionslæren er det grundlag, der binder alle biologiske fagområder sammen. Men den evolutionære tilgang er også blevet mere udbredt

inden for så forskellige discipliner som økonomi, filosofi og medicin, og vi synes, det er vigtigt, at vores ph.d.-studerende får en bredere videnskabsteoretisk forståelse af evolutionstænkningen, siger en af initiativtagerne til kurset, professor Volker Loeschcke.

Selv om evolutionstænkningen har vundet indpas i andre viden-

skabsdiscipliner, er den også under pres fra de ideer, der går under navnene kreationisme og intelligent design. Kreationisterne mener kort fortalt, at livet, jorden og hele universet er blevet skabt af en guddommelig kraft ved særlig skabelse, mens intelligent design-bevægelsen hævder, at mange af de postulerede evolutionære udviklinger udviser

et målrettet design, der ikke kunne have fundet sted ved den gradvise evolution.

Volker Loeschcke afviser, at tankerne bag intelligent design og kreationisme udgør en trussel for evolutionstænkningen, men han mener omvendt, det er vigtigt – ikke mindst for biologer – at forstå argumenterne, hvor tynde de end er.

– Biologer er jo ikke sådan vant til at argumentere filosofisk og videnskabsteoretisk. Derfor kan det nogle

gange være svært at forklare det banale. Det er en anden vigtig grund til, at kurset er meget relevant, siger han.

Kurset "Evolutionary theory and its applications" afholdes på Mols-laboratoriet i dagene fra den 23.-27. september og er åbent for alle ph.d.-studerende.

Tema om kreationisme og intelligent design side 8-9

Snart-gravid.dk

Et nyt stort forskningsprojekt på Klinisk Institut i samarbejde med Epidemiologisk Afdeling ved Boston University skal forsøge at afdække, hvorfor mange yngre danske kvinder har svært ved at blive gravide.

– Hidtil har man rettet de fleste undersøgelser mod kvinder, der er blevet gravide, men det giver altid en stor usikkerhed i svarene, når man skal huske tilbage. Derfor henvender dette projekt sig til kvinderne allerede, når de begynder at overveje at blive gravide, siger ledende overlæge, professor Henrik Toft

Sørensen, der er en af forskerne bag projektet.

Projektet Snart-gravid.dk er det første rent internetbaserede studie, der undersøger, om og hvordan livsstilsfaktorer som alkohol, rygning, medicin, motion og tidligere brug af prævention kan have betydning for kvinders evne til at blive gravide.

Hjemmesiden snart-gravid.dk gik i luften den 1. juni, og her kan interesserede tilmelde sig. Målet er at nå 2500 deltagere i løbet af sommeren. /hp

Studenterrådgivningens loft er nået

Efter en voldsom vækst i de fem foregående år, oplevede studenterrådgivningen i 2006 for første gang, at kurven henvendelser og behandlinger i forhold til året fladede ud.

Ikke fordi behovet et blevet mindre, tværtimod, men fordi studenterrådgivningen simpelt hen har nået grænsen for, hvor mange studerende de kan nå at hjælpe.

– Vi har i dag kontakt med cirka tre procent af en universitetsårgang, og jeg vil tro at vi i virkeligheden næsten burde fordoble det tal, hvis vi skulle hjælpe alle. Behovet er meget større

end det vi kan nå at dække, siger Studenterrådgivningens direktør, Else-Marie Stilling.

I den århusianske afdeling af studenterrådgivningen har man særligt prioriteret den første indledende samtale, så nye studerende kan komme til med det samme.

Men det betyder så, at ventetiden bliver længere på den videre behandling, for ifølge Else-Marie Stilling kan personalet simpelt hen ikke løbe hurtigere. / ksl

EU-lovgivningen kræver fælles indkøb på AU

Det er slut med selv at bestille sine flybilletter på nettet, købe kontorudstyr i den lokale møbelhandel eller frit vælge den bærbare computer fra tilbudskataloget. For at overholde EU's udbudsregler har Aarhus Universitet strammet procedurerne op for indkøb, så alt nu skal købes igennem centralt forhandlede aftaler og hos få leverandører.

Besværligt og bureaukratisk? Måske. Men det er den eneste vej, hvis lovgivningen skal overholdes, og så sparer universitetet samlet set rigtig mange penge, siger regnskabschef Torben Jensen.

Hvorfor skal universitetet blande sig i, hos hvilket flyselskab man køber sine billetter, når man skal til konference i Rom?

Der har været en del murren i de gule universitetskroge over de nye indkøbsregler, som både rektor Lauritz B. Holm-Nielsen og universitetsdirektør Stig Møller i løbet af foråret har slået fast med syvtommersøm nødvendigvis skal overholdes fremover.

Men forklaringen på, hvorfor ansatte på Aarhus Universitet fremover kun må henvende sig til en lille håndfuld centralt udvalgte leverandører, når der skal købes f.eks. rejser, edb-udstyr eller biblioteksøger, er helt enkel, forklarer regnskabschef Torben Jensen.

– Vi er simpelthen i strid med EU's udbudsregler, hvis vi lader de enkelte ansatte købe

ind, hvor de selv finder et godt tilbud. Det kan virke bureaukratisk, men vi risikerer at blive idømt millionbøder, hvis ikke vi laver en samlet aftale, som overholder alle EU's regler i stedet for ad hoc-bestillinger, som det har kørt flere steder hidtil, forklarer han.

Gælder alle midler

Ifølge EU skal alle offentlige indkøb over et vist beløb – for Aarhus Universitet ligger den grænse ved 1,57 millioner kroner – sendes i udbud efter nogle ganske bestemte regler, så alle firmaer på lige vilkår kan byde på opgaven. Og da alene universitetets rejsekonto sidste år var oppe og runde 20 millioner kroner, har universitetets eksterne revisorer nu slået fast, at procedurerne skal strammes op.

Og selv om indkøbene bliver foretaget med f.eks. eksterne forskningsmidler eller af ansatte i en selvstændig enhed, skal de nye indkøbsregler følges, så længe købet på den ene eller anden måde indgår i det samlede universitetsregnskab.

– Helt på samme måde som eksterne forskere skal ansættes på universitetsoverenskomster, så skal eksterne midler bruges i overensstemmelse med de nye regler, ligegyldigt hvor de kommer fra. Det kan virke lidt mærkeligt, at de enkelte forskere ikke kan disponere frit over de penge, de har fået bevilget, men udbudsreglerne er helt klare, forklarer Torben Jensen.

Penge at spare

I stedet for selv at sende sine egne indkøb i udbud har Aarhus Universitet på udvalgte områder valgt at tilslutte sig de nationale aftaler, de såkaldte SKI-aftaler, som staten har sendt i udbud på vegne af alle offentlige institutioner. På den måde sparer universitetet de millioner, som det ville koste at lave udbudsmateriale på hvert enkelt område.

Torben Jensen forventer, at de nye indkøbsaftaler samlet set er en god forretning for universitetet, selvom det selvfølgelig altid vil være muligt at finde billige enkelttilbud andre steder, som matcher de aftaler, der er forhandlet på plads.

– Vi har selvfølgelig regnet på det, og der er helt klart penge at spare ved at bruge de centrale aftaler, som staten har forhandlet igennem. Men selv hvis det ikke var billigere, var vi alligevel tvunget til at sende vores store opgaver i udbud og lave centrale regler, for loven skal selvfølgelig overholdes, det kan vi ikke komme udenom på nogen måde, siger Torben Jensen.

Kristian Serge Skov-Larsen / ksl@adm.au.dk

SÅDAN OVERHOLDER DU DE NYE REGLER, NÅR DU KØBER IND

Hvis du skal købe en vare, f.eks. en rejse eller et skrivebord, skal du bruge de centrale indkøbsaftaler, hvis Aarhus Universitets indkøb af denne vare generelt er stort nok til at være omfattet af EU's udbudsregler.

Tommelfingerreglen er, at udbudsreglerne gælder, hvis hele det fusionerede Aarhus Universitet køber for mere end 1,57 millioner kroner af en bestemt varegruppe, f.eks. kontormøbler, biblioteksøger eller flyrejser, over en toårig periode.

Kun hvis en vare kun kan købes hos et enkelt firma, f.eks. et bestemt kemikalie til forskning, er det undtaget for udbud.

Man kan se, om der allerede er forhandlet aftaler på plads med firmaer på det område, hvor man skal købe ind, på www.au.dk/da/adm/indkob

Handelshøjskolens studerende er blevet mere tilfredse

En spørgeundersøgelse på Handelshøjskolen, Aarhus Universitet (ASB) viser, at de studerende er blevet mere tilfredse med studierne end for to år siden.

STUDIEGLÆDE

Handelshøjskolens elever er mere tilfredse med deres studier end i 2005. Det viser en internetbaseret undersøgelse, hvor knap 1400 studerende har besvaret en lang række spørgsmål om blandt andet deres studiemiljø, lærernes undervisning og Handelshøjskolens faciliteter. Besvarelserne er samlet i syv forskellige hovedkategorier og en række andre områder. På en skala fra 0 – 100, hvor 100 er bedst, er kategorien tilfredshed steget fra 60 til 63 point siden 2005.

I undersøgelsen medvirkede både studerende fra bachelor- og kandidatuddannelserne samt skolens deltidsuddannelser.

Høje forventninger

Topscoren er kategorien forventninger, der relaterer til de studerendes forventninger til studiet og ASB. Her er scoren oppe på 79 point. I forhold til 2005 er det dog kun en stigning på et enkelt point. Dette års højdespringer er kategorien image, der er gået fra 63 point i 2005 til 72 i år. Med image mener man blandt andet, om skolen er nytænkende, har god kontakt til erhvervslivet og er international. Men området de studerendes vurdering af studiemiljøet og de faglige relationer mellem de studerende følger også godt med. Her er resultatet kravet hele 8 hak op ad pointstigen og ligger på pæne 69 point.

Rammerne klemmer

Knap så positivt ser det ud, når de studerende giver deres besyv med i kategorien hardware. Den dækker blandt andet over tilfredshed med bygninger, studierne opbygning og fagudbud og ligger nede på 57 point ligesom i 2005.

Prodekan for uddannelse Peder Østergaard er dog ikke overrasket over resultatet af netop denne kategori.

– Vi har længe haft pladsproblemer, men heldigvis har vi nu en løsning i sigte, siger han og henviser til, at Handelshøjskolen skal overtage Musikkonservatoriets bygninger til sommer og samtidig planlægger et byggeri, der giver ekstra 5000 kvadratmeter til blandt andet undervisning.

Ja tak til karriererådgivning

I undersøgelsen blev de studerende også spurgt, om de ønskede mere karriererådgivning. Spørgsmålet samlede gennemsnitligt 75 point, og det vækker tilfredshed hos Peder Østergaard, efter at Handelshøjskolen for nylig har åbnet sit Karrierecenter.

– Som med alle nye forretningsområder er det altid spændende at følge udviklingen og få konstateret, om man har truffet de rigtige valg. Det har vi tilsyneladende, siger han.

Martin Hagelskjær Damsgaard / mhd@adm.au.dk

Foto: Søren Kjeldgaard / AU-foto

Bill Clinton høstede højlydt bifald, da han indledningsvis hilste på de mere end 1.000 studerende på de bageste rækker, som var inviteret til at overvære foredragene. "Det er okay, der sad jeg også, da jeg var på jeres alder," sagde Clinton.

Legenden og diplomaten

Det var stort, nærmest andægtigt, da de to store statsmænd Koffi Annan og Bill Clinton gæstede Århus for at tale til godt 3.000 tilhørere i NRGi Arena. Bill Clinton holdt, som en af de mere garvede tilhørere udtrykte det, igen en legendarisk tale – denne gang med fokus på de verdensomspændende miljøproblemer og globaliseringen.

Denne retorikkens mester demonstrerede et fantastisk overblik og detaljekendskab og havde ingen problemer med dykke ned i den danske miljøpolitik og ulandsbistand, som han roste i høje vendinger. Det kan skyldes, at Clinton efterhånden har besøgt Danmark ca. ni gange – i hvert fald så mange gange, at Anders Fogh har "truet" ham med, at han

skal betale skat af sine foredrag her i landet.

– Det gør jeg gerne, men det er på betingelse af, at pengene går til udvikling af vindmølleenergien, sagde Bill Clinton med et smil.

Kofi Annans tale var mere en beretning om hans store indsats for at afskaffe sult, hungersnød og krige i verden via hans lange diplomatiske løbebane i FN – en karriere, han på et tidligt tidspunkt satte på standby, fordi han blev beordret til København.

– København er en dejlig by, men ikke det oplagte sted for en ung FN-medarbejder med et brændende ønske om at udvikle den 3. verden, sagde Koffi Annan, der dog efter kort tid genoptog FN-arbejdet i Egypten. / ac

Forfatteren, forskeren og

Serie: En forsker formes

Vælger man at blive forsker, eller er det snarere forskningen, der vælger en? I en interviewserie fortæller en række forskere på Aarhus Universitet om de personer, interesser og begivenheder, der har formet deres forskerkarriere.

virkeligheden

Foto: Lars Kruse / AU-foto

Hvorfor er der ingen, der skriver om virkeligheden, sådan som den er for børn, tænkte Dorthe Berntsen, da hun var 12 år gammel og læste bøger det meste af dagen. Som voksen har hun levet af at beskrive og forstå virkeligheden både som skønlitterær forfatter og som forsker i psykologi. På nær lige de otte år, hvor hun stod op hver morgen overbevist om, at Pink Floyd havde ret: ”We don’t need no education.”

PORTRÆT

Kan det virkelig passe, at vi bliver dummere af at holde sommerferie?

Det er det første spørgsmål, jeg har tænkt mig at stille professor i psykologi Dorthe Berntsen. Ifølge en artikel i avisen *Urban* skal hun nemlig have udtalt noget i den stil.

Men så langt når jeg slet ikke. Den 44-årige århusianske hukommelsesforsker, der netop har modtaget Aarhus Universitets største videnskabspris, Rigmor og Carl Holst-Knudsens Videnskabspris, for sit bidrag til forskningen i selvbiografiske erindringer, indleder selv vores samtale med at fortælle om netop den artikel.

– Det er den eneste dårlige oplevelse, jeg har haft med en journalist. Han havde helt tydeligt besluttet på forhånd, hvad der skulle stå i den artikel, siger Dorthe Berntsen og efterlader ingen tvivl om, hvorvidt *Urban*-journalisten er velkommen til at henvende sig en anden gang.

Journalister og andet godtfolk, der ikke føler sig forpligtede på virkeligheden, har ikke nogen høj stjerne i hendes univers. Sådan har det været siden den dag midt i 70’erne, hvor hun fik nok af alle de mysteriebøger, hun havde sluttet i sin barndom.

– Jeg husker meget tydeligt, at jeg standsede op og tænkte, at det er da meget godt med alle de her mysterier og detektiver, men hvorfor er der ingen, der skriver om virkeligheden, som den er for børn? Det, der stod i bøgerne, passede i hvert fald ikke på min virkelighed, fortæller Dorthe Berntsen.

Det var dengang, i den lille landsbyskole i Voerladegård uden for Brædstrup, at hun besluttede sig for, at hun skulle være forfatter. Og hun blev bekræftet i, at hun kunne skrive, når lærerne læste hendes stile højt.

– Det var jeg selvfølgelig meget stolt over. Jeg husker mine lærere som nogle dygtige og lidt gammeldags typer. Der var en, der indførte spørgetime i 3. klasse. Vi skrev spørgsmål ned på små sedler: Hvordan kommer der lys ud af en stikkontakt? Hvor langt er der op til himlen? – den slags spørgsmål. Så tog han dem med hjem og kom tilbage med svarene ugen efter. En anden tog os med ud klokken 4 om morgenen for at høre på fugle. Det var en god tid, og jeg var glad for skolen.

No future

En helt ny verden meldte sig, da den flittige pige med forfatterdrømmene kom på gymnasiet i Horsens. Men der var noget i vejen – igen med virkeligheden.

– Folk var skam utrolig søde, og festerne var fantastiske, men jeg havde fornemmelsen af at være i et miljø, hvor jeg ikke helt hørte hjemme. Jeg kommer fra en familie med en far, der er håndværker, og en hjemmegående mor, og Horsens Statsskole havde en aura af at være et sted for folk, hvis forældre var akademikere eller havde penge. Jeg manglede kontakten tilbage til den virkelighed, jeg selv kom fra. De ting, vi lærte ... altså, hvad skulle man bruge det til? Omvendt var jeg meget glad for oldtidskundskab, så det var nogle meget sammensatte og indviklede følelser, jeg havde.

Oplevelserne på gymnasiet resulterede i Dor-

the Berntsens debutroman *Tre skridt fra livet* fra 1984, der handler om at gøre sig gældende i en (gymnasie)verden, der ikke er ens egen.

Forfatterkarrieren var på sporet. Nu skulle virkeligheden indfanges og beskrives via skønlitteraturen. Men da Dorthe Berntsen udgav sin anden roman, var der gået ti år, forfatteren var i mellemtiden blevet mag.art. i psykologi og var i gang med en ph.d.-afhandling om spontane erindringer. Hvad skete der lige?

– Ja, hvad skete der? Jeg begyndte at læse dansk på universitetet, men holdt op igen. Jeg var præget af den der ”No Future”- ungdomskultur, der var i firserne. Vi sang med på Pink Floyds ”We don’t need no education”, og jeg besluttede simpelthen, at jeg ville prøve at klare mig uden en uddannelse. Så jeg arbejdede på fabrik, på et reklamebureau, i en børnehave og lavede politisk arbejde. En del af tiden var jeg arbejdsløs. Den underliggende dagsorden var hele tiden, at jeg ville være kunstner, forfatter. Men det gik ikke så godt. Det blev for isoleret og perspektivløst, og til sidst havde jeg det ikke godt, fortæller Dorthe Berntsen.

”Studenterforsker”

Som 26-årig søgte hun ind på psykologistudiet og faldt hurtigt godt til.

– Det handlede nok igen meget om det der med at få hold på virkeligheden. I modsætning til dansk var psykologi mere empirisk forankret, og det havde jeg brug efter min omflakende ”no future”-tilværelse. Miljøet på studiet var præget af en stor søgen efter at forstå sig selv og andre mennesker, og jeg blev grebet af de erkendelsesmæssige problemstillinger i psykologien. Meget af det kunne jeg genkende i mine egne refleksioner over en kunstnerisk proces. Hvordan finder man frem til noget sandt? Hvad er det for nogle erkendelsesmæssige processer, der er på spil, når man skaber nye sproglige udtryk i for eksempel poesi?

Dorthe Berntsen blev hurtigt knyttet til professor Steen Folke Larsens kognitionsprojekt om læsning og mediebrug i Norden.

– Jeg kom til psykologien med et perspektiv via min interesse for skønlitteratur, og den lagde jeg ind over psykologien. Det tror jeg var en fordel, fordi jeg på den måde kunne se, hvad jeg kunne bruge det til. Samtidig var jeg heldig at løbe ind i nogle mennesker, der forstod mine interesser. Steen blev min mentor, men jeg blev også knyttet til en canadisk gæsteforsker, John Kennedy, som jeg siden har skrevet flere artikler sammen med om dannelsen af poetiske metaforer.

Dorthe Berntsen blev ”studenterforsker” og fremlagde allerede som fjerdeårsstuderende sin egen psykologiske teori om litteraturtilegnelse på en konference i Memphis. Hun rasede gennem studiet og tog magisterkonferens på fem i stedet for seks år. Sideløbende genfandt hun lysten til at skrive romaner og udgav i 1994 romanen *Bedstemors hus*.

– Ja, jeg fik et comeback som forfatter, smiler hun.

På det tidspunkt var hun dog allerede gået i gang med en ph.d. inden for det område, hvor hun i dag er en af de førende forskere i verden – involuntære selvbiografiske erindringer.

– Det var første gang overhovedet, man udbød ph.d.-stipendier, og jeg fik at vide, at der nok ville blive hård kamp om dem, så jeg blev rådet til at finde et emne, som var mere klart psykologisk end det, jeg havde beskæftiget mig med, fortæller Dorthe Berntsen om sin begyndelse som hukommelsesforsker.

Spontane og genfundne erindringer

Involuntære (ufrivillige) erindringer eller spontane erindringer var i mange år et overset forskningsområde inden for kognitionspsykologien, og Dorthe Berntsen blev den første, der indledte et egentligt systematisk empirisk studium.

– Tidligere blev spontane erindringer mest betragtet som et tegn på en psykisk forstyrrelse, men de er også en integreret del af vores hverdag, og de fleste mennesker har typisk to til fem spontane erindringer om dagen. De kan være et symptom på for eksempel posttraumatisk stress eller depression, og folk kan være meget plagede af dem. Derfor er det nødvendigt at forstå mekanismerne bag dem.

Med sin viden om den menneskelige hukommelses veje og vildveje var det naturligt for hende at gå ind i diskussionen af de mange sager om genfundne erindringer, der dukkede op i slutningen af 90’erne. På den ene side var der sagerne om påstået sexmisbrug i børneinstitutioner med Vadstrupgård-sagen som den største og mest omtalte i Danmark, og på den anden side var der de mange eksempler på kvinder, der efter et terapiforløb pludselig kunne huske, at havde været udsat for incest.

– Der var en bølge af de her sager, som først ramte USA og siden kom til Europa og Danmark. I forhold til institutionssagerne er der ingen tvivl om, at der i mange af tilfældene var tale om en heksejagt. Det var også politiets vurdering. Jeg mener, der var nogle psykologer, der svigtede, fordi de så kraftigt meldte ud, at man altid kan stole på børns vidneudsagn. Der er masser af empirisk evidens for, at børn kan påvirkes og manipuleres.

– Debatten om genfundne erindringer viste

“Der er mange sider af menneskelivet, der ikke kan indfanges af det videnskabelige sprog. Mine bøger handler alle på en måde om meningsaspektet ved tilværelsen.

Professor Dorthe Berntsen

også, at store dele af den praktiske psykologi har et helt andet hukommelsessyn, end man kan finde videnskabeligt belæg for. Praktikerne har en meget stor tiltro til erindringer, og jeg tror, det har at gøre med, at den akademiske, videnskabelige psykologi på nogle områder har isoleret sig fra praksispsykologien. Derfor har man også fået to former for vidensproduktion: den hardcore videnskabelige og empirisk baserede, der udgives i peer-review’ede tidsskrifter, og så den, der udelukkende baserer sig på kliniske erfaringer. Man ser jo mange psykologer, der udgiver bøger, fordi de har trang til at for-

Professor Dorthe Berntsen modtog den 23. maj Rigmor og Carl Holst-Knudsens Videnskabspris på 75.000 kroner for sine innovative og originale bidrag til studierne af ”involuntære selvbiografiske erindringer”.

tælle om deres årelange kliniske erfaringer på godt og ondt. Det ideelle er selvfølgelig, at de to sider udveksler erfaringer og viden, men på nogle områder sker det for sjældent.

Fuldtidsforfatter?

I sit skønlitterære forfatterskab – indtil videre er det blevet til fem anmelderroste romaner – har Dorthe Berntsen selv trukket på egne spontane erindringer.

– Faktisk begynder romanen *Bedstemors hus* med en spontan erindring en nytårsdag. Jeg havde længe gerne villet begynde på en historie med min bedstemors hus som ramme, og jeg tænkte, at jeg måske kunne begynde med en scene, som ofte skete hos min bedstemor, nemlig at hun forsøgte at lære mig at sy. Mens jeg sidder der og tænker, hører jeg pludselig hendes stemme som en spontan erindring: ”Do vil ha’et færdig, før do har begyndt.” Det sagde hun altid, og den sætning åbner også romanen. Der ligger ofte en historie i den slags spontane billeder, hvis de er intense.

Dorthe Berntsen mener ikke, at forskeren og forfatteren i hende glider sammen i en forenet identitet, og hun insisterer på en skarp grænse mellem kunst og videnskab. Litteratur må ikke blive til pseudovidenskab.

– Der er mange sider af menneskelivet, der ikke kan indfanges af det videnskabelige sprog. Mine bøger handler alle på en måde om meningsaspektet ved tilværelsen – livet, der er så ufatteligt smukt, men også kan være så grumt og kan gøre ondt ad helvede til. Dets mangfoldighed kan slet ikke indfanges af en videnskabelig teori, siger Dorthe Berntsen og ligner en, der er tilfreds med at tage livtag med tilværelsen både som forsker og forfatter.

Men kunne hun skrive endnu bedre bøger, hvis hun tog orlov fra professoratet på det universitet, hun kalder ”et venligt universitet”?

– Det tror jeg ikke. Jeg har flirtet med tanken, men det ser ud til, at det i stigende grad bare er en flirt. Det er nok også meget godt at have forskningen som en forankring til virkeligheden, så det hele ikke bliver for luftigt.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Kristne og muslimer i Europa går i offensiven for Skaberen

Den religiøse fundamentalisme er ved at blive hverdag i Europa. Darwin er den store skurk i kreationisternes angreb på evolutionsteorien, som også presser EU's forskningspolitik.

TEMA: KREATIONISME

Blandt protestanter, katolikker og muslimer i Europa breder den kreationistiske bevægelse sig. Gratis materiale, der går imod evolutionsteorien og ind for en religiøst begrundet skabelse, bliver sendt til tusindvis af skoler med opfordring til at give eleverne et "balanceret billede" af livets historie. Med appel til kulturel og videnskabelig åbenhed er religiøs fundamentalisme i al ubemærkethed på vej til at blive hverdag i Europa, som den længe har været i USA.

Videnskabsfolk, politikere og skoler i en lang række europæiske lande har siden december modtaget gratis eksemplarer af et stort, flot illustreret skabelsesatlas.

Her påstås det, at alle arter gennem hundreder millioner af år har eksisteret, som de blev skabt af Gud. Farvestrålende biller, krabber, salamandre og bregner skal overbevise læserne om, at det er den eneste mulige, videnskabelige konklusion, man kan drage. Samtidig hænger atlaset evolutionsteorien ud som en vaklende, ubegrundet og materialistisk fantasi.

Britisk offensiv

Det er ikke som i USA højreorienterede protestanter, der står bag den kreationistiske offensiv, og det er ikke Bibelen, der er den øverste autoritet. *Atlas of Creation* (se boks nedenfor) er et muslimsk sidestykke til den velkendte kreationisme, hvor Koranens ord er den åbenbarede sandhed. Men den storstilede muslimske satsning står ikke alene.

Den britiske bevægelse Truth in Science sendte i efteråret 2006 en undervisningspakke ud til samtlige britiske "secondary schools", der dækker 7.-12. klasse (altså inklusive de danske gymnasieårgange). Pakken indeholder materiale, der påstår at bevise evolutionsteoriens fejlagtighed og rigtigheden af intelligent design. Selvom folkene, der markedsfører intelligent design, til stadighed argumenterer for en skabelse uden at være specifik om skaberen, så er der i den europæiske målgruppe ingen tvivl. Blandt britiske anglikanske præster findes en stadig større tilhængerskare af både kreationisme og intelligent design, selv om ærkebiskoppen af Canterbury, Rowan Williams, officielt har afvist en bogstavelig læsning af skabelsesberetningen som en kategorifejlslutning.

Vatikanets vending

Siden pave Benedikt XVI blev pave, har Vatikanet været mere imødekommende over for kreationisterne. I sin første pavelige messe slog han fast, at mennesket

ikke bare er et direkte og meningsløst produkt af evolution. Det var en stærk drejning i forhold til den retning, som Johannes Paul II stod for, da han i 1996 udtrykte en meget imødekommende holdning til evolutionsteorien.

Ærkebiskoppen af Wien, Christoph Schönborn, var blandt dem, der hilste Vatikanets nye politik velkommen og i pressen glædede sig over intelligent design-bevægelsen, fordi det nu med den endelig så ud til at lykkes at få en kreationistisk bevægelse startet i Europa. Den mangeårige leder af Vatikanets observatorium og pavens videnskabelige rådgiver, George Coyne, kritiserede åbent den nye linje – og blev omgående fyret.

En katolsk lobby

Med de nye medlemslande i EU er katolikernes religiøse og politiske magt styrket. Den bliver brugt både åbent og mere skjult gennem et omfattende lobbyarbejde af bl.a. sammenslutningen COMECE, der plejer katolske interesser i EU. Det kunne man se i forhandlingerne til det 7. rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration, hvor der blev sat voldsomt religiøst-politisk pres imod støtte til stamcelleforskning.

Lidt længere væk fra det politiske centrum i Europa er den russisk-ortodokse kirke også blevet politisk stærkere og har ligeledes kastet sig ind i kritikken af evolutionsteorien med direkte støtte til en sag mod

en skole, der nægtede at undervise i religiøse alternativer. Globalt kommer der flere og flere beretninger fra undervisere og forskere om vanskeligere vilkår, hvor religiøse grupper forsøger at få gennemtrumfet deres særinteresser, bl.a. i udgravning og udlægning af fossiler.

Den store skurk

I forhold til andre af tidens store offentlige debatter om videnskabens rolle og indhold, som f.eks. klimaforskning og genmodificeret mad, adskiller kritikken af evolutionsteorien sig på et afgørende punkt. Der findes et samlingspunkt for al kritik, som alle er enige om: Den store skurk er Charles Darwin. Det er helt enestående, at en enkelt person bliver tilskrevet så stor symbolsk og direkte videnskabelig værdi. Det er rigtigt, at Darwins bidrag til vores forståelse af evolution og naturlig selektion næppe kan overvurderes. Men gennem de snart 150 år, der er gået siden udgivelsen af *Om Arternes Oprindelse* i 1859, er tusinder af videnskabsfolk verden over kommet med yderligere bidrag inden for alle mulige områder fra palæontologi til genetik, der samlet er med til at give os det omfattende og meget sikre grundlag for vores forståelse af alt liv på Jorden, siden det opstod for flere milliarder år siden. Darwin havde ret i meget, men det er takket været den efterfølgende forskning, at vi i dag med den største videnskabelige sikkerhed kan sige, at livet altid har udviklet sig og fortsat gør det.

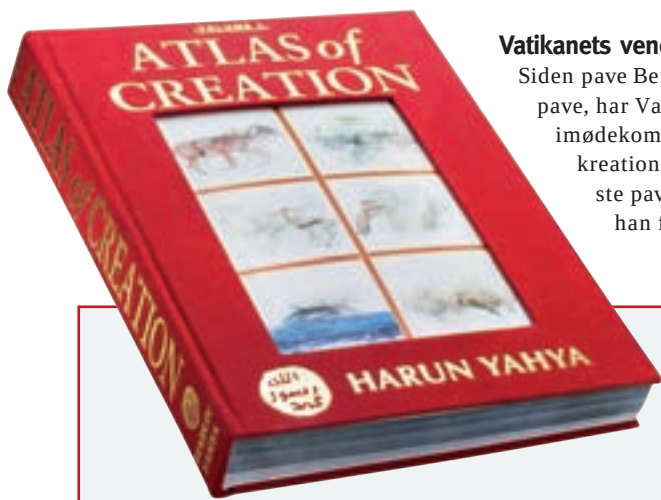
Darwins løgn

Det besynderlige er, at for kritikerne er det hele Darwins skyld. Et mylder af populære forestillinger og myter får frit spil i det offentlige rum, selv om de er meget langt væk fra den videnskabelige virkelighed i laboratorier verden over. Der er mange eksempler. For den polske viceudrigsminister, Miroslaw Orzechowski, er evolution en løgn, der er blevet legaliseret som en fælles sandhed. Sidste år i oktober udtalte han offentligt, at det blot var resultatet af "en gammel ikke-troendes svage idé – måske fordi han var vegetar og manglede indre ild". I *Atlas of Creation* får den stiltfærdige victorianske videnskabsmand skylden for de værste onder i det 20. århundrede: terrorismen, kommunismen, racismen og nazismen. Som en kollega bemærkede, da vi for nylig talte om emnet her i Cambridge: "Hvis det virkelig er tilfældet, så er der da ikke noget at sige til, at Darwin var 20 år om at skrive *Om Arternes Oprindelse*."

Peter C. Kjærgaard / idepck@hum.au.dk

Peter C. Kjærgaard

Peter C. Kjærgaard er lektor på Institut for Filosofi og Idéhistorie. Han er leder af forsknings- og formidlingsprojektet Darwin i Danmark (www.darwin.au.dk) og er for tiden gæsteforsker på University of Cambridge, England.

Atlas of Creation er et muslimsk sidestykke til den velkendte kreationisme. Her er Koranens ord den åbenbarede sandhed, og forfatteren Haran Yahya hævder, at alle arter

har eksisteret gennem hundreder af millioner år, og udstiller evolutionen som en vaklende, materialistisk fantasi.

Flere forskere ved Aarhus Universitet modtog det knap 6 kg tunge atlas i december sidste år, hvor det blev distribueret i flere tusinde eksemplarer i USA, Canada, Latinamerika og Europa. Det andet af i alt syv bind udkom dette forår.

Bag den offensive satsning menes at stå

en gruppe, der i årevis har ført kampagner med uddeling af gratis materiale i pompøst omfang.

De tyrkiske kreationister har gennem de senere år stille og roligt opnået en stor indflydelse i et land, hvor evolutionsteorien ellers har været bredt accepteret. Men en nylig undersøgelse viste, at næsten 50 procent af landets biologilærere er i tvivl om teoriens rigtighed. Og hvor over 80 procent af danskerne anså evolutionslæren som rigtig i

en stor international undersøgelse fra 2005, gjaldt det kun for 40 procent af amerikanerne og 25 procent af tyrkerne. Siden 1985 har kreationismen stået som et alternativ til evolutionsteorien i tyrkiske gymnasiebøger.

Tyrkiske og amerikanske kreationister har de seneste år udbygget det samarbejde, som de indledte midt i 1980'erne – selvom amerikanske fundamentalister også er anti-muslimske.

En ydmyg professor

Forskerne må gribe i egen barm og med tålmodighed klargøre, hvorfor evolutionsteorien er den eneste videnskabelige teori – og i virkeligheden også den mindst komplicerede, som på tværs af videnskaberne er utrolig konsistent. Det mener professor Poul Nissen, der i sin udforskning af proteinstrukturer ved Molekylærbiologisk Institut arbejder i et

af evolutionsteoriens kernefelter.

Han tror, den folkelig modvilje mod f.eks. stamcelleforskning og genmodificering kan vække gehør for intelligent design bevægelsen.

– Vi må ud på skoler, aftenskoler osv. for at forklare, at der ikke er noget odiøst i evolutionsteorien, og at man ikke er nødt til at afskrive gode kristne værdier på grund af teo-

rien. For at imødegå fundamentalistiske strømninger tror jeg desuden, det er vigtigt at fortælle, hvordan man som videnskabsmand også kan have en religiøs dimension i opfattelsen af verden uden af den grund at forfalde til primitive begreber om en herskende, determinerende skaber, som trækker i trådene, siger professoren, som selv kan føle sig lamslået

over den kompleksitet, der er på spil ikke mindst i biovidenskaberne.

– Der er en større sammenhæng, man ikke kan forstå, og som giver os en meget ydmyg position i verdensaltet. Min egen religiøsitet ligger i den ydmyghed, som jeg mener både gør os til bedre mennesker og forskere. Derimod synes jeg, kreationister og ID-bevægelsen gør evolutionen

mere simpel og parkerer det hele i en sort boks ved at påtvinge os et menneskeskabt billede som altforklarende verdensopfattelse. Det er synd, at mirakler, skabelsesberetninger og andet overnaturligt gøgl på den måde forfladiger et smukt budskab om næstekærlighed, tilgivelse og syndsforladelse.

Helge Hollesen / hho@adm.au.dk

Mennesket nedstammer fra aberne. Det er en myte, at Darwin skulle være ophavsmand til den påstand. Tværtimod sagde han, at vi har fælles afstamning med aberne, men sidder på hver sin gren på evolutionens træ.

Kigger skaberværket i kortene

Videnskabelig hardliner kalder han sig selv. Alligevel har professor Daniel Otzen ingen problemer med at forestille sig, at en gud har skabt betingelserne for den evolutionære udvikling, som med Darwin fik den teoretiske beskrivelse, videnskaben siden har raffineret og påvist eksperimentelt.

– Var vores univers skruet bare en smule anderledes sammen, havde materien ikke kunnet opstå. Så i den forstand kan man sagtens forestille sig en gud, som ikke er tilgængelig for videnskaben. Men at forsøge at inddrage den gud i videnskaben er ikke spor videnskabeligt, fastslår Daniel Otzen, der til august tiltræder et professorat i bionanoteknologi ved iNANO-centret på Det Naturvidenskabelige Fakultet.

Han er med egne ord semipragmatisk katolik og hviler trygt i tanken om en højere skabende kraft.

– Men jeg begrundet ikke min videnskabelige aktivitet i, at der findes en skabende gud, siger han og fastslår, han er en stor tilhænger af evolutionsteorien.

– Den er vidunderlig enkel og klar og beskriver frem for alt tilværelsen

på en måde, som giver eminent mening på alle niveauer i forståelsen af, hvordan verden er skruet sammen omkring os – uden at det skal gøres til rettesnor for menneskets samfundsforhold. Daniel Otzen, der forsker i proteiner, siger, han ville føle sig som et halvt menneske, hvis han skulle undvære enten religionen eller videnskaben.

– Vores arbejde og hele vores tankegang er gennemsyret af, at de proteiner, vi arbejder med, er udviklet gennem milliarder af år i et system, hvor ændringer opstår tilfældigt og bliver bevaret i det omfang, de kan gøre nytte eller ikke være til skade i en eller anden sammenhæng. På en måde kigger vi skaberværket i kortene og undres og forbløffes over, hvor fantastisk det er. Skal vi blive i de bibelske analogier, er det jo ofte en Jakobs kamp at brydes med naturen for at få den til at afgive svar. Det kan man opfatte som en mere direkte dialog med materien end den kristne dialog med Gud.

– Har intelligent design bevægelser så ikke fristet dig?

– Nej, nej. Den er ynkelig og desuden præget af en bagvendt logik.

Holdningen hos dens tilhængere er, at de ikke kan lide evolution, og de vil så finde nogle argumenter mod den. De arbejder med en skjult dagsorden, og det er dybt bekymrende, at de kan få så megen indflydelse. Det skal man i den grad være på vagt for i Europa, siger Daniel Otzen, der dog ikke selv er stødt på ID-fortællere i professionelle sammenhænge.

– I min verden har folk i bedste fald hovedrysten til overs for ID. Det gælder også blandt mine amerikanske kolleger. Men på videnskabelige konferencer er der mere og mere fokus på, hvordan vi imødegår den såkaldte intelligente design, og hvordan man kan få træning i at gøre noget ved sagen. Forskere har et stort ansvar for at gøre opmærksom på forskellen mellem videnskab og manipulation og slå på tromme for det fantastiske – og demokratiske – tankesæt, videnskaben hviler på.

Helge Hollesen / hho@adm.au.dk

Ikke et nyt paradigme

Intelligent design bringer pinligt lidt nyt på banen, hvis man ser teorien i et historisk perspektiv, mener videnskabshistorikeren Helge Kragh, der er professor ved Steno Instituttet.

– ID bærer tydeligt præg af at være en moderniseret udgave af den naturteologi, som havde sine kronede dage i 1600- og 1700-tallet. Her kunne de rystelser, som f.eks. en Galilei forårsagede i den videnskabelige verden, ikke røkke ved troen på Gud som skaberen. Galilei selv mente, Gud åbenbarede sig i to store bøger, nemlig Bibelen og naturen. Naturteologien er netop udtryk for, at man ved videnskabelige studier af naturen

får indsigt i Guds vilje, forklarer Helge Kragh.

Selv om fortalene for ID gør sig stor umage med ikke at nævne Gud, deler Helge Kragh opfattelsen af, at intelligent design dybest set ligger i forlængelse af kreationismen:

– De er mere sofistikerede og har indset, at teorien om, at Jorden blev skabt for 6000 år siden, ikke bliver taget alvorligt.

Derfor mener Helge Kragh heller ikke, at ID er det nye videnskabelige paradigme, bevægelsen hævder at være.

– De misbruger f.eks. videnskabs-teoretikeren Kuhns paradigmebegreb

i forbindelse med de retssager, der skulle sikre ID en sideordnet plads med evolutionsteorien i undervisningen i amerikanske skoler. Abstrakt set kan jeg godt forstå, hvorfor ID-folk prøver at fremstille det som nyt paradigme, for det har visse træk fælles med Kuhns fremstilling, hvor videnskaben bliver tvunget til at revurdere hele grundlaget for forskningen efter en periode, hvor der ikke er sat spørgsmålstejn ved de grundlæggende træk og normer inden for videnskaben. Men Kuhn mener ikke, det gælder et hvilket som helst forsøg på at omvælte eller nyfortolke videnskaben. Det skal have en form,

som det videnskabelige samfund anerkender.

– Svarer det til at hævde, at Jorden er flad, når man siger, at intelligent design er på spil i udviklingen af liv? Eller med andre ord: Har evolutionsteorien samme karakter af kendsgerning som den, at Jorden er rund?

– Nej, jeg mener ikke, at ID som forklaring på liv og udvikling har samme status som påstanden om, at Jorden er flad. Den accepterede evolutionsteori er særdeles velunderbygget, men ikke et indiskutabelt faktum som Jordens form og slet ikke noget, der umiddelbart kan observeres.

Det er muligt, at teorien en gang vil ændres, måske endog forkastes, men ID er ikke et acceptabelt alternativ, da den ikke leverer en alternativ videnskabelig forklaring. Det ligger jo uden for den videnskabelige diskurs at bruge religiøse argumenter, om de nu er forklædte eller ej. Accepterer man dem, behøver man jo ikke bekymre sig om at teste teorier, men kan henvise til mirakler og lignende. Religiøse argumenter kan være udmærkede, men ikke i naturvidenskaben.

Helge Hollesen / hho@adm.au.dk

Evolutionsteorien er tillagt skylden for meget ondt – også at den skulle resultere i nazisme og kommunisme. Her er Charles Darwin og hans yngre kollega Alfred Russel portrætteret som Hitler og Mussolini. Darwin og Russel fremlagde uafhængigt af hinanden teorien om evolution ved naturlig selektion.

Biologernes bløde punkt

Blandt biologer bliver det løbende diskuteret, hvilke betingelser der skal til, for at en ny art kan opstå. Og netop uenigheden om det bruger fortalene for intelligent design for at fælde det store træ, som de sammenligner den materialistiske naturvidenskab med. Med kilestrategien vil de banke en kile ind i, hvor træets ved er blødest.

Anders Barfod, der er lektor i systematisk botanik ved Botanisk Institut, medgiver, at biologerne har et problem, når de ikke med sikkerhed kan sige noget generelt om evolutionære mekanismer.

– Vi er lidt ofre for vores egen åbenhed om de evolutionære mekanismer, som bliver brugt til at angribe os. Men vi var der jo ikke, da arterne blev dannet, og det er svært at rekonstruere de hændelser, der lå bag en given arts opståen. De teorier, vi tester på baggrund af dattainsamlinger, ender ofte med ikke at kunne levere 100 procent klare konklusioner. Husk på, at biologien

arbejder med utrolig komplekse systemer, hvor vi skal håndtere hundredvis af variable på en gang. Deres samspil er så indviklet, at du ikke vil kunne anstille et eksperiment, som med 100 procent sikkerhed vil kunne tilbagevise en hypotese, forklarer Anders Barfod.

Han fastslår dog, at evolution er et faktum og som sådan et fundamentalt princip under hele biologien.

– Den er ikke kun en teori, men er påvist eksperimentelt og er et faktum på linje med tyngdeloven. Alle former for forædling er eksempel på selektion foretaget på biologisk variation, og det er lige præcis det, evolutionen går ud på. Det er fascinerende, at Darwins grundprincipper har stået sin prøve igennem næsten 150 år uden nogensinde at være tilbagevist, siger Anders Barfod.

Han ser ID som en del af slipstrømmen efter postmodernismen, som har sat spørgsmålstejn ved mange etablerede ideer og teorier.

– For mange, der ikke har direkte indblik i naturvidenskaben, er en forklaring om, at fundamentale ting i naturen skyldes en bagvedliggende intelligens, spiseligt nok. Men det sætter nogle alvorlige grænser for vores erkendelse, er jeg bange for. Vi må ikke blive ofre for vores begrænsede forestillingsevne.

Anders Barfod har selv oplevet at blive overvældet af et fantastisk naturfænomen og ser det som noget dybt menneskeligt at tænke, at der må stå et eller andet bagved.

– Men jeg ved, det på et eller andet plan har at gøre med, at en plante optimerer sine muligheder for at overleve, og at det ofte sker i samspil med andre organismer gennem tid og rum. At det ofte er meget komplekst, betyder ikke, at man skal opgive at forstå de underliggende årsagssammenhænge. Så må man prøve at få mere indsigt.

Helge Hollesen / hho@adm.au.dk

CAMPUSLIV

Kunsten møder matematikken

Enhver, der passerede vandrehallen ved Institut for Matematiske Fag (IMF) i den forgange uge, fik en unik mulighed for at opleve en kunstner i aktion, da de studerendes tanker og handlinger skulle omsættes til billedsprog.

KUNST

Kunstudvalget ved IMF havde taget initiativ til en usædvanlig begivenhed, da et nyt maleri skulle pryde de matematiske bygninger. De lod kunstner Pia Jensen flytte ind på instituttet med blankt lærred og hidsige farver. Hun fik lagt plastik på gulvet, stillet maling frem og det mobile atelier gjort klar, alt imens hun ventede på inspiration. Den kunstneriske muse skulle dog blive de studerende, for ideen med at sætte sit atelier op på stedet var nemlig at lade sig inspirere af omgivelserne og af input fra forbi-passerende.

– Jeg havde ikke nogen ide på forhånd. Jeg kom ind med åbent sind og gjorde lærredet klart, for tanken har været, at det skulle være de studerendes billede, fortæller Pia Jensen, der har stor succes med sine såkaldte ”on spot”-malerier.

Demokratisk kunst

Ved siden af lærredet stod en tavle, der inviterede tilstedeværende og forbi-passerende til at nedfælde ønsker og tanker til billedets udseende og indhold.

– Rigtig mange er kommet forbi og har givet kommentarer og ideer at arbejde videre med,

Der var rigeligt med ideer, men trangt med plads, da de studerendes tanker skulle pensles ud på lærredet. Det blev dog både til relativitetsteori, Möbius-bånd, tilfældige tal og matematiske hjerner i skarpe farver, da billedet stod klart.

fortalte den unge kunstner, der satte farver på sit første maleri, da hun var ti år gammel og ikke har sluppet penslen siden.

Allerede i den indledende fase blev en række af de ideer, der havde fundet vej ud af de travle matematiske hoveder, udtrykt i farver og former. Alt fra hjerner til formler til Möbius-bånd, der krævede en udvidet forklaring, før det ramte lærredet, blev effektivt fortolket i klare farver.

– Jeg forsøger at skabe noget uperfekt, men hvor der også opstår en række detaljer, det kan være spændende at gå på opdagelse i. Derudover er der heller ingen tvivl om, at der skal

være knald på farverne, for bygningen i sig selv er ret neutral, lød det fra Pia Jensen, der nød oplevelsen ved at male på stedet.

– Det er hyggeligt, for det giver folk en mulighed for følge processen fra start til slut, og det giver mig mulighed for at komme ud af huset, fortalte hun muntert.

Det endelige resultat kan ses, opleves og nydes, når man passerer 1.sal i de matematiske bygninger.

Lars Duvander Højholt / larsduvander@gmail.com

Nik & Jay-fanklub til drømmekoncert

Der var næppe nogen, der havde større forventninger til Nik & Jay under fusionskoncerten, end deres fanklub på Handelshøjskolen, Aarhus Universitet (ASB). Koncerten var i topklasse – og det kommer fra en forening, der holder ”Nik og Jay-juleklip”.

FANKLUB

Det er fredag aften den 25. maj. Nik & Jay har indtaget fusionskoncertens scene og publikums hjerter i en storm af røg, pop og rap. De to attitude-konger leverer liveshow i topklasse, mens det 9000 mand store publikum vrikker hofterne frem og tilbage og synger med, det bedste de har lært. Men hos en lille udvalgt skare foran scenen fungerer dansemoves og

sangtekster bare den tand bedre. Her står Nik & Jays fanklub ”Tch-tchInn” fra ASB samlet.

Det var svedigt

Med en lyserød kasket på toppen af de knap to meter krop er formanden for ”Tch-tchInn”, Tue Jacobsen, nem at få øje på.

– Det var supersvedigt. De fik virkelig fyret op under Universitetsparken. Jeg tror, det er den bedste koncert, jeg har været til med Nik

& Jay, lyder det fra en begejstret formand, der i øvrigt greb Jays håndklæde, da det blev smidt ud til publikum.

– Jeg har da overvejet, om det ikke skal op i en ramme. Det skal i hvert fald ikke bare ligge hjemme i vaskekurven, siger han.

Nik & Jay-juleklip

”Tch-tchInn” blev stiftet i oktober sidste år og har i dag 44 medlemmer, men hver gang de to

pop og rap-drenge har trykket den af i Århus, kommer der som regel et par ekstra medlemmer. Ud over bestyrelsesmøder og opvarmning til koncerter – med masser af chams (slang for champagne – red.) er et af fanklubbens arrangementer ”Nik & Jay-juleklip”. Her kan medlemmerne komme og lave deres eget bling (slang for diamanthalskæder og guldsmykker – red.).

– Sidste år købte vi kæder i Silvan og en masse glimmerpapir, så var der bling nok til alle, fortæller Tue Jacobsen.

Nik & Jay på ASB

Et af medlemmernes største mål er at få Nik & Jay ned og spille på ASB. Det vil de blandt andet opnå gennem forskellige fundraising-arrangementer. Bandet spillede der for et par år siden, men da eksisterede ”Tch-tchInn” ikke.

– Jeg plejer at omtale dem som uofficielt husband. Der er ikke nogen, der kan fylde dansgulvet som Nik & Jay en torsdag aften nede i klubben, og det får dj'en også at vide, hvis han skulle glemme det, siger Tue Jacobsen, der indrømmer, at han har en let ironisk distance til ideen om en fanklub.

– Egentlig betragter jeg ikke mig selv som klassisk fanklub-materiale, men omvendt er jeg dybt seriøs med deres musik – det er virkelig rockstar, siger han.

Martin Hagelskjær Damsgaard / mhd@adm.au.dk

Koncert-hype. Nik & Jays fanklub fra ASB var helt oppe at ringe under de to popstjerners show til fusionskoncerten i Universitetsparken (billedet til højre). I den mere seriøse afdeling håber foreningen og formand Tue Jacobsen (billedet til venstre) på at kunne arrangere et marketingsforedrag med nogle af folkene fra bandets produktionsselskab Nexus.

Foto: Søren Kjeldgaard / AU-foto

Bliv ph.d.-studerende på Aalborg Universitet

Aalborg Universitet udmærker sig ved at være et ungt, innovativt, højteknologisk og internationalt orienteret universitet, der har sat sig som opgave at udvikle eliteuddannelser i verdensklasse samt at fordoble antallet af ph.d.-studerende.

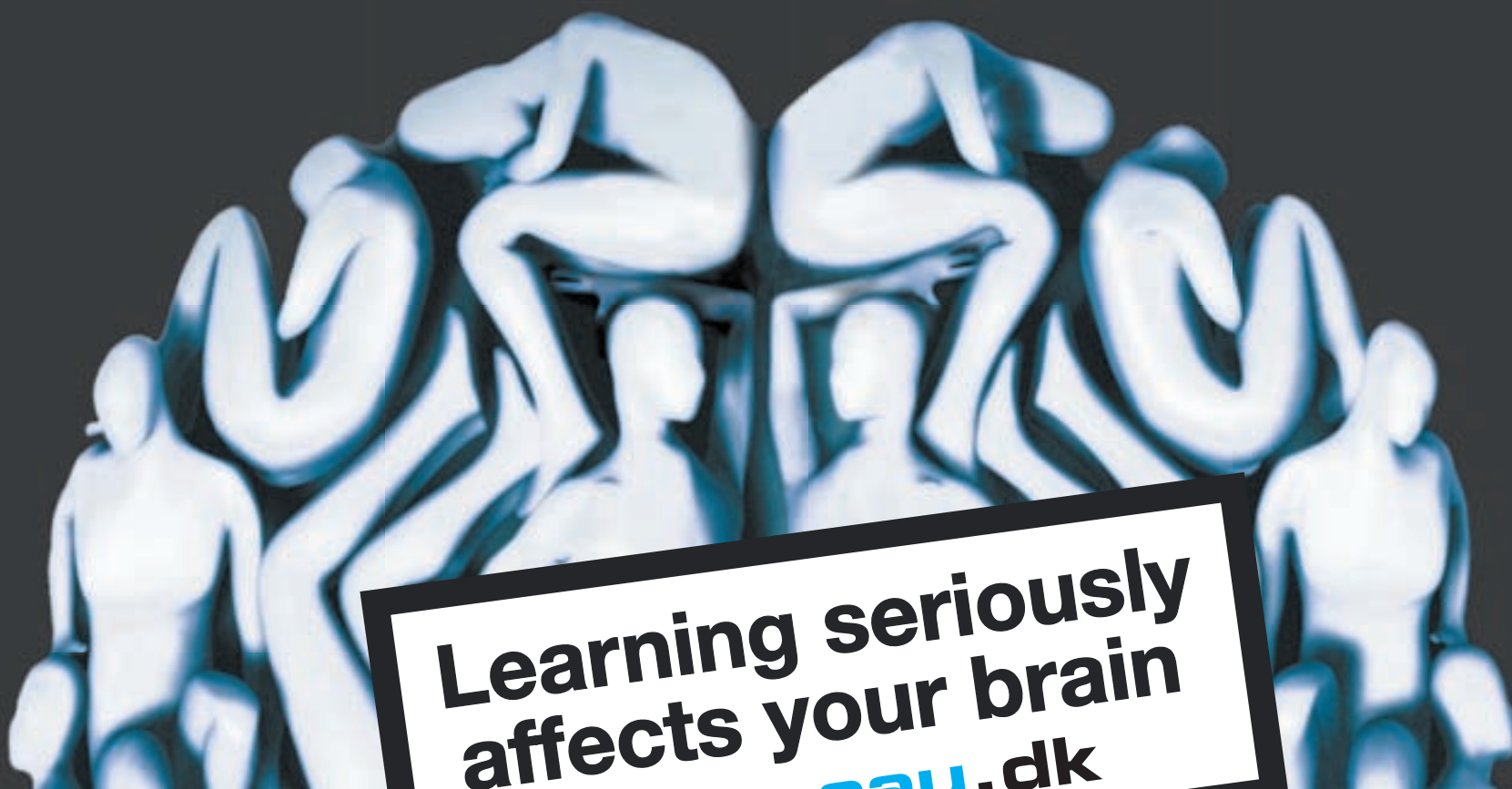
Derfor søger vi ph.d.-studerende inden for:

Ingeniørvidenskab · Samfundsvidenskab

Humaniora · Sundhedsvidenskab · Naturvidenskab.

Der er løbende opslag af ph.d. stipendier på www.aau.dk

- Medlem af European Consortium of Innovative Universities
- Forskningsmiljøer i verdensklasse
- Avancerede højteknologiske forskningslaboratorier
- 25% af forskerne og de ph.d.-studerende er udlændinge
- 53 engelsprogede kandidatuddannelser rettet mod det globale arbejdsmarked
- Danmarks første eliteuddannelser
- UNESCO Chair i Problembaseret Læring
- Omfattende samarbejde med erhvervsliv og offentlige institutioner

**Learning seriously
affects your brain**
www.aau.dk

AALBORG UNIVERSITET

Aalborg · Esbjerg · København · www.aau.dk · tlf. 9635 8080

AAU har 14.000 studerende inden for humaniora, samfunds-, natur-, ingeniør- og sundhedsvidenskab. Vi har en meget lav frafaldsprocent, bl.a. grundet vores problemorienterede projektarbejde. Det giver optimal indlæring og et stærkt studiemiljø.

Nyt fakultet – nye uddannelser

På Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) arbejder man lige nu på højtryk for at blive klar med de første uddannelser, hvor projektorienteret undervisning bliver et mantra.

UDDANNELSE

Der skal skabes nye uddannelser til de kommende studerende, og den opgave er tilfaldet fakultetets nyansatte chefkonsulent for uddannelsesområdet, Gert Jørgensen, som er glad for udfordringen.

– Det her er selvfølgelig en unik chance for at starte noget helt nyt, uden at man har alle fortidens synder med. Indtil videre har vi nedsat en række arbejdsgrupper, der skal udvikle de specifikke uddannelsesretninger. Deres arbejde burde ligge klar i løbet af sommeren, men vi har allerede en idé om, hvad vi vil satse

på, fortæller Gert Jørgensen, der kommer fra en stilling som områdeleder på Det Humanistiske Fakultetssekretariat.

Anvendelsesorienteret undervisning

– DJF er jo en tidligere sektorforskningsinstitution, og det betyder, at man er vant til at lave anvendelsesorienteret forskning. Det er en kernekompetence, vi gerne vil bringe ind i undervisningen. Det betyder selvfølgelig ikke, at de studerende skal deltage i myndighedsbetjeningen, og undervisningen skal naturligvis også have et stærkt teoretisk element. Men det er nærliggende at knytte de studerende tæt til

de projekter, der finder sted på fakultetet, lyder det fra Gert Jørgensen.

Fra medarbejdersiden er der opbakning til undervisningsprofilen.

– Jeg synes, det er vigtigt, at vi fokuserer på projektorienteret undervisning, for det er vi i forvejen gearret til. Selv hvis man skal undervise i kemi, er det muligt at foretage konkrete eksperimenter, og det kan gøre undervisningen mere virkelighedsnær, fortæller Ilse Ankjær Rasmussen, der er seniorforsker ved DJF.

“Jeg synes, det er vigtigt, at vi fokuserer på projektorienteret undervisning, for det er vi i forvejen gearret til.

Seniorforsker Ilse Ankjær Rasmussen

Det projektorienterede fokus vil derfor være et centralt budskab i den markedsføringskampagne, der iværksættes til efteråret.

Nyt dansk tiltag

Når Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet åbner dørene for de første studerende i 2008, er det med udsigten til én fælles, bred bachelordannelse. Derudover vil der blive oprettet mindst tre kandidatuddannelser med mulighed for specialisering, heriblandt fødevarerproduktion med økologisk landbrug som linje, der vil være et helt nyt tiltag i dansk sammenhæng. En anden kandidatuddannelse – Biosystems engineering – håber på at rekruttere sine studerende blandt diplomingeniører, og endelig er uddannelsen inden for landbrug, natur og miljø rettet mod at uddanne kandidater, der bl.a. kan varetage de mange opgaver, der ligger i offentligt regi. Der er en forhåbning om, at de nye linjer og den projektorienterede undervis-

ning vil skille sig ud fra lignende uddannelser i landet.

Pædagogisk udfordring

Det forhold indgår også i de pædagogiske overvejelser og forberedelser.

– Vi skal have skabt vores egen undervisningsprofil i samarbejde med det pædagogiske netværk på Aarhus Universitet. Der skal iværksættes en pædagogik-didaktisk uddannelse af forskerne, som kan gøre dem klar til at applicere deres anvendelsesorienterede tilgang på et undervisningsforløb, siger Gert Jørgensen.

Udsigten til at skulle undervise er også blevet modtaget godt blandt de ansatte.

– De fleste er begejstrede for at komme til at undervise, og mange har jo prøvet det før. Det indledende arbejde tager selvfølgelig tid fra forskningen, men vi ser frem til det endelige resultat. Nu må vi gøre alt, hvad vi kan, for at skabe en god uddannelse, som vil trække mange til, fortæller Ilse Ankjær Rasmussen, der selv ser frem til at skulle undervise.

“Det her er selvfølgelig en unik chance for at starte noget helt nyt, uden at man har alle fortidens synder med.

Chefkonsulent Gert Jørgensen

– Jeg glæder mig til at modtage en masse nye input fra vores studerende. Man får altid utroligt mange ideer gennem de spørgsmål, man får fra andre, og det vil sikkert være det samme med studerende, fortæller hun.

Lars Duvander Højholt
larsduvander@gmail.com

Foto: Lars Kruse / AU-foto

Gert Jørgensen er blevet ansat til opbygge og udvikle nye uddannelser ved Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet.

Naturens fingeraftryk kortlægges

Klodens dyr og planter skal nu identificeres og artsbestemmes i naturens eget dna-register.

KONFERENCE

Prominente internationale forskere gæstede i sidste uge Aarhus Universitet i forbindelse med opstarten af et nyt forskningsprojekt, der skal forsøge at få styr på alle jordens levende organismer ved hjælp af små “dna-stregkoder”. Teknikken kaldes “barcoding”, og målet er, at man, uanset hvor man befinder sig, skal kunne artsbestemme enhver organisme ved hjælp af et håndholdt instrument. Dna-registrering er allerede veletableret i retsmedicinske studier af menneskets dna, og det handler kort sagt om at udvikle en simpel metode til at foretage samme registrering af klodens levende organismer.

– I dag er det nemt at fastslå morderes og voldtægtsforbryderes identitet ved hjælp af dna. Den metode er nu på vej ind i biologien, og det kan være en stor hjælp for forskere og andre eksperter. Hvis nu nogen har spist en svamp, så kan man hurtigt bestemme, om den er af en giftig art. Det kan være ganske anvendeligt på hospitaler, lyder det fra professor Henrik Balslev fra Biologisk Institut, der understreger, at teknikken vil være nyttig på en lang række områder.

Projektet kan således få stor betydning for forskere i mange fagretninger, for det vil i høj grad lette arbejdet med at identificere fremmedlegemer.

– Fordelen er, at man hurtigt kan bestemme arten. Man ville slippe for at skulle indkalde eksperter til at vurdere dens oprindelse. Man behøver endda heller ikke hele planten, men bare en del af den – f.eks. vil et lille stykke væv være nok, fortæller han videre.

Naturens forbryderkatalog

En ting er dog at have dna-sekvensen – det er også vigtigt at vide, hvilken art den tilhører. Helt konkret skal informationen derfor lagres i centrale databaser, som er offentligt tilgængelige. Dertil skal der udvikles søgemaskiner, der kan identificere lige netop den dna-streng, man sidder med på laboratoriet. Kortlægningen er allerede godt i gang på en række områder, men der mangler stadig meget.

– Artskendskab er ikke så stort og almindeligt, som det var engang, men denne teknik vil kunne erstatte den manglende viden. Normalt finder vi ben og støvdragere og slår så op i leksika for at lede efter den rette plante eller det

“I dag er det nemt at fastslå morderes og voldtægtsforbryderes identitet ved hjælp af dna. Den metode er nu på vej ind i biologien, og det kan være en stor hjælp for forskere og andre eksperter.

Professor Henrik Balslev

rette dyr. Men nu skal det hele være computerstyret, fortæller Henrik Balslev, der var med til at arrangere konferencen i Århus.

International inspiration

Formålet med konferencen har ikke kun haft et videnskabeligt fokus. Henrik Balslev håber også, at den vil inspirere hans nordiske kollegaer til at deltage i den videre forskning. Kendskabet til projektets muligheder er nemlig endnu ikke så stort i Norden, som han gerne så det var.

– Der er kun få forskere i Danmark, der arbejder direkte med projektet, men der er enkelte, der arbejder med lignende områder. Det handler om at samle kræfterne, og derfor

havde vi inviteret seks af de førende forskere inden for området. Vi håber, at det kan inspirere de forskere fra Aarhus Universitet og fra Norden, der også deltager i konferencen, til at videreudvikle projektet, lyder det fra Henrik Balslev.

– Det ligger dog stadig i fremtiden at udvikle den endelige teknik. Det er noget, man forestiller sig er muligt inden for fem år, og selv om det er ikke 100 procent sikkert, at det vil lykkes, så er det en satsning med store perspektiver, fortæller en spændt Henrik Balslev.

Konferencens indledende foredrag gav anledning til stor optimisme til projektets muligheder og succes. Det største problem er derfor ikke det videnskabelige aspekt, men derimod de teknologiske udfordringer i udviklingen af håndholdte apparater, der kan anvendes i marken eller på laboratoriet. Konferencen var endnu ikke færdig ved redaktionens afslutning.

Lars Duvander Højholt
larsduvander@gmail.com

OPINION

Redigeret af Helge Hollesen – Indlæg sendes til campus@au.dk

Varen er leveret!

Jon Boisen,
stud.mag.

Under dette slogan fejrede Videnskabsministeriet for nylig sit 2000-dages jubilæum. Og man må anerkende den realisme og selvindsigt, der ligger bag valget af dette kræmmerjyske slogan frem for eksempel "Demokratiet blomstrer" eller "Forskningsfriheden er sikret". Men man må alligevel spørge: Hvilken vare? Og til hvem er den leveret?

Selv om folk i den tid, hvor man stadig læste Marx på universiteterne, lærte, at varens karakter skal forstås abstrakt, er det alligevel her på sin plads at stille spørgsmålene konkret og lokalt: Hvilke varer har AU leveret til hvem på det sidste?

En, der klart har fået noget for pengene, er vores bestyrelsesformands, Jens Bigums, gamle arbejdsplads Arla. Op til Forskningens Døgn den 27. april blev Arla eksponeret på

gigantiske reklamesøjler med form som mælkekartoner op langs Nørrebrogade. Ikke siden 1980'ernes "Karoline og malkepigerne"-arrangementer i Ridehuset under Festugen har Arla vel givet penge så godt ud til den slags.

Arrangementet havde titlen "Spiselig forskning", og man kunne da også være ganske sikker på, at man ikke fandt noget, der stødte mejerigigantens sarte smagsløg – for det var skam ganske ufarligt og

ikke spor kritisk, når diverse forskere som det private erhvervslivs malkepiger rendte rundt og legede med mad.

Blev det for folkeligt med al den forskning, kunne man jo tage ud i Atletion den 21. maj og høre de to forhenværende, Kofi

Annan og Bill Clinton – betegnende nok arrangeret af et foretagende ved navn Århus Elite, i samarbejde med Aarhus Universitet og Århus Kommune. Hvor stort et beløb fra AU's side ordet 'samarbejde' dækkede over, er ikke noget, der sådan lige er til at finde frem til. Men det står klart, at med en laveste billetpris på 1500 kr. var det Århus' elite, arrangementet var tiltænkt. Dog kunne man, hvis man var en del af universitetets

Klummepanelet:

(Klommen er udtryk for skribentens egen holdning.)

Maria Fabricius
Hansen, dr.phil.,
lektor, Afd. for
Kunstshistorie

Gitte Nielsen,
afdelingssekretær,
Afd. for Epidemiologi

Christian S. Høyer,
læge, ph.d.-studerende,
Enhed for Medicinsk
Uddannelse

Thomas Heide,
rengøringsassistent,
IT-byen

Nikolaj Stenberg,
stud.jur.

elite, komme gratis ind, da samarbejdet naturligtvis inkluderede fribilletter til de særligt udvalgte på AU.

Det med de særligt udvalgte blev dog så som så, da man i sidste øjeblik måtte give en del billetter væk for at få salen fyldt. Der var åbenbart alligevel for mange proletarer i Århus, der ikke kunne indse, hvorfor de skulle betale 1500 kr. for, med borgmester Nicolai Wammens ord, at være verdensborgere for en aften. Og det til trods for, at man, hvis man ellers ville betale for det, kunne få taget et billede af sig selv sammen med Annan og Clinton.

Den indre proletar fik til gengæld frit spil den 25. maj til den store fusionsfest. Mens man på Københavns Universitet irettesætter en lektor for at anbefale de kvindelige studerende at fremhæve deres gode røve, betaler Aarhus Universitet 750.000 kr. for at få bl.a. Nik & Jay til at komme og spille. Og det til

trods for, at man må formode, at de fleste universitetsstuderende er fyldt 15 år. Der er vel ikke andet at sige til det end: *Boing boing!*

Hvad har disse tre arrangementer tilfælles – ud over at AU var involveret i dem alle, og ud over ikke at have meget med forskning, undervisning eller andre ting, man i gamle dage forbandt med et universitet, at gøre? Svaret er naturligvis: *Branding*. Arrangementerne har givet AU medieomtale i en grad, nok så meget atomfysik eller udredning af det tyske sprogs dybdegrammatik aldrig ville have kunnet. Og som salig Marx beskrev det, så bestemmes en vares pris ikke af, hvilken nytte den har, men af, hvad den kan sælges for på markedet. Det vigtige er ikke, om der er noget bag *brandet*, men om det kommer ud over rampen. Det har man forstået på AU – og man har i den grad sat sig for at levere varen.

Akkreditering kan spærre for faglig udvikling

HVA MENINGEN ER

Videnskabsminister Helge Sander har for nylig udpeget medlemmerne af det akkrediteringsråd, der fremover skal sikre kvaliteten og relevansen af de videregående uddannelser ud fra centralt fastlagte kriterier. Desuden overtager rådet kompetencen til at godkende nye og eksisterende universitetsuddannelser fra videnskabsministeren.

En god udvikling? Ikke nødvendigvis mener Morten Høyer, der har skrevet speciale om rationalerne for etableringen af akkrediteringssystemet og er ansat i administrationen på Danmarks Pædagogiske Universitet. Akkrediteringssystemet vil bl.a. betyde, at uddannelserne bliver mere erhvervsrettede, mener Morten Høyer; men er det ikke fornuftigt nok, spørger vi ham.

– Jo, det kan du sige, selv om jeg nok mener, man bør diskutere, hvorvidt en universitetsuddannelse alene har til formål at kvalificere til arbejdsmarkedet. Det, der for mig at se kan være problemet med den danske akkrediteringsmodel, er, at relevans i form af "employability" er blevet et væsentligt kriterium, når man skal vurdere en uddannelse. Man skal bl.a. kunne dokumentere uddannelsens relevans ved hjælp af beskæftigelsesstatistik – altså om de studerende finder arbejde bagefter. Det siger dog ikke meget om kvaliteten af en uddannelse, men kun noget om udbud og efterspørgsel på arbejdsmarkedet. Det viser, at man i forhold til akkreditering har blandet en politisk dagsorden med nogle faglige standarder for kvalitet.

– Du siger i et interview til dagbladet *Information*, at man risikerer at få færre originale uddannelser. Hvorfor?

– Jeg frygter, at universiteterne vil være tilbøjelige til at tænke i kriterier, herunder relevansen for arbejdsmarkedet, når der skal laves nye uddannelser, da en akkreditering er en betingelse for at få taxameter. Erfaringer fra udlandet viser, at akkrediteringssystemer kan spærre for den faglige udvikling, fordi der opstår en følgagtighedskultur og en konservativ kvalitetsopfattelse. For eksempel kan akkrediteringer blokere for tværfaglige uddannelser, fordi de ikke passer ind i beskrivelserne af faglige standarder.

– *Tværfaglighed er jo ellers i høj kurs, når vi taler om fremtidens uddannelser.*

– Ja. Nu ved vi endnu ikke, hvor detaljerede kriterierne for akkreditering bliver, så man kan jo håbe på, at de bliver så åbne, at universiteterne får vide rammer til at udvikle tværfaglige uddannelser, men erfaringerne fra udlandet viser, at tværfaglige uddannelser har svære betingelser under akkrediteringssystemet.

– *Du mener også, at akkrediteringssystemet vil være med til at indskrænke det akademiske selvstyre. Hvorfor?*

– Det akademiske selvstyres relative autonomi bliver indskrænket, fordi man skal leve op til de eksternt definerede kriterier. Erfaringer fra USA og England viser, at underviserne mister pædagogisk indflydelse på undervisningen, fordi man tilrettelægger uddannelserne ud fra nogle standarder, der bliver påduttet.

– *For et par år siden var der nærmest ingen, der havde hørt om begrebet "akkreditering", og nu taler man om det i hele Europa. Hvad er der sket?*

– Det skyldes dels Bologna-processen og dels globaliseringen. Med Bologna-processen er akkreditering blevet den dominerende måde, hvorpå man vil udføre ekstern kvalitetssikring, bl.a. fordi Bologna-deltagerlandene ser akkreditering som måden, der kan fremme målsætningerne om konvergens, sammenlignelighed og gennemsigtighed. Hidtil har man villet sikre kvaliteten af uddannelser gennem evalueringer, men det har været svært at gennemskue de mange forskellige kriterier, der lå til grund for evalueringerne i de forskellige lande. Det nytter ikke, at man har indført en fælles 3+2+3-struktur og fælles kompetencebeskrivelser på de europæiske universiteter, hvis man samtidig har en jungle af forskellige kvalitetssikringsmetoder. Derfor er akkrediteringssystemet blevet indført.

– Med hensyn til globaliseringen så er Europa jo interesseret i at tiltrække betalingsvillige studerende fra andre dele af verden, og derfor skal man kunne tilbyde en form for forbrugersikkerhed. En akkreditering bliver et kvalitetsstempel, man kan markedsføre sig på i udlandet.

– *Er der slet ikke noget godt ved akkrediteringssystemet?*

– Problemet med akkrediteringer er, at kvalitetssikring let bliver meget dominerende i forhold til kvalitetsudvikling. Fordelen er, at det kommer til at gå langt hurtigere end i dag at få en uddannelse godkendt. I dag foregår det i Videnskabsministeriet og tager typisk halvandet år. Fremover vil det tage tre måneder for en

ny uddannelse at blive akkrediteret. Det betyder jo, at universiteterne langt hurtigere kan handle, hvis man får øje på et nyt behov på uddannelsesmarkedet. Til gengæld kommer det virkelig til at kræve manpower på universiteterne at levere den dokumentation, der skal til for at opnå akkrediteringen. På Aarhus Universitet, Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning gennemførte man en akkreditering, før man fik universitetsstatus, og det tog en person ca. en måneds fuldtidsarbejde at levere dokumentation nok til en akkreditering for én uddannelse. Så det kan risikere at blive meget bureaukratisk.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Morten Høyer, Danmarks Pædagogiske Universitet

KALENDER

Oplysninger om arrangementer sendes til campus@au.dk

FORTÆLLEFESTIVAL

Fortællinger af både den finurlige og forunderlige slags kan man i den kommende weekend høre masser af på og omkring Moesgård Museum. Her vil det vrimle med fortællere, der byder på alt fra røverhistorier og eventyr til børnehistorier, erindringer og dansefortællinger inspireret af bl.a. museets samlinger, den gamle herregård og naturen omkring Moesgård.

Omkring 30 skuespillere og fortællere medvirker på denne fortællefestival, hvor kulisserne udgøres af vikingehuset,

den smukke havestue, Skovmøllen, parkens kæmpetræer, det gamle herregårdsbibliotek og den dunkle smedje – samt naturligvis museets udstillinger, hvor genstande fra særudstillingen “En verden – 1000 historier” har givet inspiration til en del af festivalen med temaet “Historier fra hele verden”.

Lørdag aften er der under åben himmel et specielt arrangement med fortællinger for hele familien.

FORTÆLLEFESTIVAL
9. JUNI KL. 13-21 / 10. JUNI KL. 11-17
70 KR., UNDER 18 ÅR GRATIS
MOESGÅRD MUSEUM

IDENTITET OG USIKKERHED

Fokusområdet Globalisering tager identitet og konflikter i den globaliserede verden op på et forskerseminar med indlæg fra to forskere ved Afdeling for Engelsk.

Lektor Prem Poddar analyserer globaliseringens konsekvenser for den engelske selvfølelse, mens ph.d.-studerende Cheralyn Mealar kaster et kritisk blik på den etno-nationale vold på Sri Lanka og argumenterer for, at den globale undtagelsestilstand fremmer en illusorisk sikkerhed.

FOKUSOMRÅDET GLOBALISERING / 8. JUNI KL. 13.15-15.15 / STUDENTERNES HUS

VERDENSLITTERATUR

Som sekretær for Det Svenske Akademi har Horace Engdahl en central placering, når nobelprisen i litteratur bliver uddelt. Hvad den pris betyder for kanonisering af litteratur og plads i verdenslitteratur, kan man nu høre ham tale om ved et symposium om verdenslitteratur og verdenskultur. Her er Horace Engdahl, der også er adjungeret professor ved Nordisk Institut, blandt foredragsholderne, der også tæller professor Susan Bassnet, Warwick University, og gæsteprofessor ved Aarhus Universitet Richard

H. Weisberg, Cardoza Law School. De taler om henholdsvis “Writing Time, Writing Space” og “A Quest for the White Whale? Post-Holocaust Yearnings for an International Rule of Law”.

Symposiet er del af et ugelangt internationalt ph.d.-seminar, men denne dag er der åbent for alle.

WORLD LITERATURE AND WORLD CULTURE
20. JUNI KL. 10-17
LANGELANDSGADE KASERNE
WWW.AESTETIK.AU.DK

PÅ OPDAGELSE I TINGENES VERDEN

Farvestrålende masker fra Indien, sko af fiskeskind fra Island, en velbevaret mumie fra Peru, et enormt vandhjul fra Ægypten og fine fjerruller fra Salomonøerne er blandt de eksotiske genstande, som nu kommer frem fra gemmerne i de etnografiske samlinger på Moesgård Museum. I sin kommende særudstilling har museet valgt at præsentere samlinger herfra i al deres mangfoldighed og lade dem fortælle om de kulturer og mennesker, som har brugt og fremstillet dem.

Udstillingen rejser bl.a. spørgsmålet om, hvad genstandene fortæller om os som mennesker og de ting, vi omgiver os med. Hvorfor blev alle disse forunderlige, mærkværdige og geniale ting fremstillet, og hvorfor har andre samlet dem ind? Hvad fortæller tingene om specifikke kulturelle verdensopfattelser? Og hvad fortæller de om menneskets universelle vilkår?

ÉN VERDEN – 1000 HISTORIER
MOESGÅRD MUSEUM
60 KR., UNDER 18 ÅR GRATIS
FRA 9. JUNI

NAVNE

PROFESOR PÅ EN GRÆNSEFLADE

Kombinationen af fundamental, proteinkemisk viden med funktionelle, cellebiologiske studier kendetegner den forskning, som Molekylærbiologisk Instituts nye professor i molekylær cellebiologi, Claus Oxvig, bedriver.

Den 44-årige professors forskning ligger på grænsefladen mellem proteinkemi og cellebiologi, hvor han udforsker mekanismer, som medvirker til at kontrollere celledeling, og som udspiller sig i, omkring og på overfladen af celler. Forståelse af de mekanismer er yderst relevant ved cellevækst særligt i forbindelse med cancer og åreforkalkning.

Claus Oxvig erhvervede i 1995 sin ph.d.-grad i proteinkemi ved det institut, hvor han nu tiltræder som professor efter knap otte år som lektor samme sted. Forinden havde han i tre år som postdoc på Harvard Medical School i Boston arbejdet med cellebiologisk forskning.

Claus Oxvig modtog i 2002 det 5-årige Hallas-Møller-stipendium fra Novo Nordisk Fonden, og i 2004 blev han tildelt Carlsbergs Biotechnologi-pris for sine bemærkelsesværdige bidrag til bioteknologisk forskning. Indtil nu er det blevet til mere end 70 artikler i internationalt anerkendte, videnskabelige tidsskrifter, ligesom han også har

udtaget en række patenter.

Claus Oxvigs laboratorium har stærke internationale relationer og har modtaget finansiering fra National Institutes of Health under det amerikanske sundhedsministerium. I samarbejde med bl.a. forskere på Mayo Clinic i Rochester, USA har han udviklet dyremodeller med henblik på at understøtte og komplementere biokemiske data. På uddannelsesfronten har Claus Oxvig desuden været med til at udvikle universitetets nye uddannelse i molekylær medicin, som er et samarbejde mellem Det Naturvidenskabelige og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet.

KINESER MED LYNKARRIERE

Allerede som 22-årig blev Jun Wang i 1999 leder af afdelingen for bioinformatik ved Beijing Genomics Institute. Forinden havde han indtaget en central rolle i opbygningen af instituttet, der i dag anses for at være en forskningsfacilitet i verdensklasse.

Så det er en mere end talentfuld forsker, der nu tiltræder som adjungeret professor i bioinformatik ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet. Her var han i øvrigt gæsteprofessor i to år fra 2004, indtil han blev tilknyttet Syd-dansk Universitet som Ole Rømer-professor.

Den nu 30-årige professor har skabt sin lynkarriere i udforskningen af arvemassens evolution, organisation og funktion i relation til udviklingen af komplekse egenskaber og sygdomme. Han fik sin ph.d.-grad i bioinformatik ved Beijing University i 2002 og udbyggede siden sine kompetencer ved nogle af verdens førende institutioner for genomforskning i England og USA, før han i 2003 blev professor ved Chinese Academy of Sciences.

Ved Beijing Genomics Institute har Jun Wang haft ansvaret for den bioinformatiske del af arbejdet i store genom-projekter inden for både human-, dyre- og plantegenetik. Resultaterne herfra er publiceret i anerkendte internationale fagtidsskrifter som *Nature* og *Science*.

TO NYE PROFESSORER I NEUROVIDENSKAB

Center for Funktionelt Integrativ Neurovidenskab (CFIN), der er et grundforskningscenter ved under Klinisk Institut, har udvidet den videnskabelige stab med to professorer.

Neurobiologen, professor Doris Doudet fra University of British Columbia i Vancouver, er tilknyttet centret som gæsteprofessor med en række videnskabelige samarbejdsprojekter med forskere ved CFIN. Hendes forskningsmæssige interesser er inden for neurotransmission og Parkinsons sygdom.

Neurologen og børnelægen Hans C. Lou er ansat som professor i hjerneforskning, hvor han søger at klarlægge de processer i hjernen, der gør os bevidste om os selv og verden omkring os. Selv om der er tale om grundforskning er målet, at den også kan bidrage til at forstå sygdomme som mental retardering, hyperaktivitetssyndromet ADHD, autisme, skizofreni og også stofmisbrug.

NY PROFESSOR I PROTEINFORSKNING

Jan Johannes Enghild er udnævnt til professor i proteomics ved Molekylærbiologisk Institut, hvor han siden 2000 har udforsket proteinernes funktion, strukturer og interaktion, også kaldet proteomics.

Den 51-årige professor fik i 1987 sin kandidatgrad ved Aarhus Universitet, som han vendte tilbage til efter 13 år ved Duke University i North Carolina, USA. Her erhvervede han i 1991 en ph.d.-grad i proteinkemi og etablerede samme år sit eget laboratorium. Han er i dag adjungeret professor ved dette universitet.

Jan Johannes Enghild anvender en række nye teknikker, der gør det muligt at sammenligne proteinprofilen i raske og syge celler eller væv og dermed få indblik i de biologiske mekanismer, der forårsager sygdom. Hans forskningsgruppe deltager i forskningscentret for Insoluble Protein Structures (inSPIN), der arbejder med at udvikle og anvende nye metoder til analyse af uopløselige proteiner, som udgør størstedelen af kroppens proteiner. De er vanskelige,

men interessante at studere, fordi de i vekselvirkningen med opløselige proteiner spiller en afgørende rolle for udviklingen af sygdomme som åreforkalkning, lungefibrose, gift og forskellige former for lidelser, der skyldes såkaldt proteinmisfoldning, herunder Alzheimers og Parkinsons sygdom.

Den nye professors forskningsgruppe er også med i innovationskonsortiet Cure Neurodegeneration Denmark (CureND), der undersøger de molekylære mekanismer bag neurodegenerative sygdomme som demens, Alzheimers og Parkinsons sygdom. Forskningen indgår desuden i iNANO-Centret ved Aarhus Universitet.

MEDDELELSER

Se alle opslag i fuld længde på www.au.dk/meddelelser

PH.D.-GRADEN

Forsvar

HUM

Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i filosofi holder mag.art. **Kasper Lysemose** den 11. juni 2007 kl. 13.00 et offentligt forsvar med titlen "Historie. Menneske. Metafor. – Studier i Hans Blumenbergs filosofi". Forsvaret finder sted i Richard Mortensen Stuen, Studenternes Hus, Fredrik Nielsens Vej.

SUN

Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i medicin holder cand.scient. **Anders Bergström** den 15. juni 2007 kl. 14.00 et offentligt forsvar med titlen "Stress resilience and antidepressant resistance in the chronic mild stress animal model of depression". Forsvaret finder sted i Den Gamle Festsal, Århus Universitetshospital, Skovagervej 2, Risskov.

Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i medicin holder cand.scient. **Stig Åvall Severinsen** den 22. juni 2007 kl. 14.00 et offentligt forsvar med titlen "Development, damage and regeneration in the sensory balance organ Macula utriculi". Forsvaret finder sted i Fysiologisk Auditorium, bygning 1160.

SAM

Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i psykologi holder cand.psych. **Morten Hesse** offentligt forsvaret med titlen "Psychopathological co-morbidity in addiction – prevalence and consequences". Forsvaret finder sted fredag den 8. juni 2007 kl. 14-16 i auditoriet, Psykologisk Institut, Nobelparken, Jens Chr. Skous Vej 4.

Tildelinger

SUN

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har tildelt følgende ph.d.-graden i medicin:

Cand.med. **Søren Rosborg Aagaard** for afhandlingen "How to treat myocardial stunning. The effect of different treatment in a porcine model".

Agata Baczynska, M.Sc., for afhandlingen "Pathogenicity of genital mycoplasmas and Chlamydia trachomatis in tubal factor infertility".

Jianguo Chen, MD, for afhandlingen "Effects of stevioside on pancreatic beta cell function during glucotoxicity, lipotoxicity, and glibenclamide secondary failure: Studies in vitro".

Anna Mrowiec, M.Sc., for afhandlingen "Localization and regulation of expression of the Na⁺,HCO₃⁻-co-transporter NBCn1".

Cand.med. **Christian Wejse** for afhandlingen "The role of vitamin D in the pathogenesis and treatment of tuberculosis".

SAM

Det Akademiske Råd har den 10. maj 2007 tildelt

Claus Hedegaard Eriksen ph.d.-graden i jura på grundlag af afhandlingen "Beskatning af immaterielle aktiver".

FORSKNINGSSTØTTE

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Et antal ph.d.-stipendier opslås til besættelse pr. 1. januar 2008 eller snarest derefter. Stipendierne kan søges af kandidater samt af studerende, som forventer at afslutte kandidateksamen senest i januar 2008. Endvidere opslås op til 4 turnus-ph.d.-blokke inden for præklinisk grundforskning til besættelse med læger pr. 1. august 2007.

Endvidere er der 10 fripladser, som kan søges af kandidater, ledige til besættelse.

Opslagets fulde ordlyd kan ses på www.health.au.dk/forskeruddannelsen

Ansøgningsfrist: 15. juni 2007 kl. 12.00.

Højteknologifonden

indkalder interessetilkendegivelser fra virksomheder og offentlige forskningsinstitutioner om støtte til højteknologiske projekter.

Opslagets fulde ordlyd samt retningslinjer for ansøgning om støtte fra Højteknologifonden findes på www.hoejteknologifonden.dk

Interessetilkendegivelser skal være Højteknologifonden i hænde senest den 22. juni 2007 kl. 12.

Forskningsophold i Japan

I henhold til Rektorkollegiets samarbejdsaftale med Japan Society for the Promotion of Science (JSPS) kan der gives tilskud til rejse- og opholdsudgifter til danske forskere, der ønsker at gennemføre et forskningsophold i Japan inden for naturvidenskab, samfundsvidenskab og humaniora.

Næste ansøgningsfrist er den 15. oktober 2007 for ophold, der finder sted i tidsrummet 1. april 2008 til 31. marts 2009. Opslag og ansøgningsskema på www.rektorkollegiet.dk

Forskningsophold i Kina i 2008

I henhold til Rektorkollegiets samarbejdsaftale med the Chinese Academy of Sciences (CAS) kan der gives tilskud til rejse- og opholdsudgifter til danske forskere, der ønsker at gennemføre et forskningsophold ved en CAS-institution. Aftalen omfatter kun det naturvidenskabelige og teknologiske område.

Ansøgningsfrist: 1. oktober 2007. Opslag og ansøgningsskema på www.rektorkollegiet.dk

KURSER

Forskeruddannelsen – Sundhedsvidenskab

Oversigt over kurser kan ses på www.health.au.dk/forskeruddannelse

E-læringsenheden

tilbyder følgende kurser og workshops for ansatte ved AU:

7. juni: VideoRoadshop – om video i universitetsundervisning

13. juni: Avanceret kursus i AULA

For yderligere oplysninger og tilmelding se www.au.dk/e-learning/kurser/aktuellekurser.

STILLINGER

FAGLIGE VEJLEDERE

Institut for Statskundskab

Studienævnet for Statskundskab og Samfundsfag søger faglige vejledere med tiltrædelse den 1. august 2007. Ansøgningsfrist den 18. juni 2007 kl. 12.00.

ØVRIGE OPSLAG

Opslagernes fulde ordlyd vil fremgå af fakulteternes hjemmesider.

HUM

Ved Institut for Filosofi og Idéhistorie, Afd. for filosofi, er 3 eksterne lektorater ledige til besættelse pr. 15. august 2007. Ansøgningsfrist: 11. juni 2007 kl. 12.00.

SKT Aarhus Universitet

På tandplejeruddannelsen ved SKT Aarhus Universitet opslås en ledig stilling som vikar 25 timer pr. uge fra 15. august 2007 til 15. juni 2008 med evt. mulighed for forlængelse.

Endvidere er en stilling som vikar (ca. 24 timer pr. uge) fra 15. august til 31. december 2007 ledig til besættelse.

Ansøgningsfrist: 18. juni 2007 kl. 12.00.

Se www.skt.au.dk

Redigeret af Journalkontoret, Den Centrale Administration, Ndr. Ringgade 1, 8000 Århus C, tlf. 8942 1151. Deadline onsdag kl. 12 i ulige uger. Journalkontoret forbeholder sig ret til at forkorte opslagene i den trykte avis med henvisning til, hvor der kan indhentes yderligere oplysninger. Opslag/annoncer sendes til: meddelelser@au.dk

BOLIG

Til leje:

Nice large house for rent from July 1 to July 15, 2007 in quiet residential neighbourhood next to Aarhus University, with walking distance to the Center of Aarhus, the beach, and forest. 170m², 3 bedrooms, bathroom, living room with access to own garden ect. 130 Euro/day. Mobile 2325 1575, email: m.abildgaard@stofanet.dk

Dejlig villa i nærheden af Aarhus Universitet (tæt ved skov og strand) udlejes fra 1. juli til 15. juli 2007 til danskere eller udlændinge med tilknytning til Aarhus Universitet. mobil 2325 1575, email: m.abildgaard@stofanet.dk

Søges:

RENTAL WANTED. New lektor at the University seeks to rent three-bedroomed house or flat from July 1 for 3 months. Contact Mark Sedgwick, in English if possible. email: sedgwick@aucegypt.edu

Studerende par søger lejlighed i Århus C eller N. Da vi skal studere på henholdsvis Jura på Aarhus Universitet og Seminariet pr. august-september 2007, søger vi en lejlighed i nærheden heraf. Lejligheden må gerne indeholde minimum 2 værelser, eget køkken og eget badeværelse. Min. 40 kvm. Vi er begge ikke-rygere og stille og rolige lejere. Alle henvendelser har interesse! Mathias Juel Jensen, 7452 2999, Mob. 3026 2693, email: mathiasjuel@hotmail.com

Boligannoncer

Sendes til

Studenterrådet, Aarhus Universitet

Ndr. Ringgade 3, 8000 Århus C

Tlf. 8942 5464

vedlagt 50 kr. til dækning af omkostninger.

Ved indrykning via e-mail: sr@sr.au.dk

indbetales beløbet med angivelse af navn

på 3635 - 4809 5008 45.

Sommerkurser

Bedre opgaver – bedre oplæg

Tværfaglige kurser for alle i skriftlig og mundtlig formidling.

Kurserne afholdes i august måned. Tilmeldingsfrist d. 18/7.

Se Center for Undervisningsudviklings hjemmeside: www.cfu.au.

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Afrika

- fordybelse og indsigt

Konflikter, religion, FN's 2015 mål, god regeringsførelse, korruption, globalisering, handel, økonomi, investeringer, migration, megabyer, miljø, fattigdom, litteratur, drama og meget mere....

Fordyb dig i Afrikas fascinerende mangfoldighed på

Center for Afrikastudier

i det indre København, lige ved siden af Rundetårn

- hvor vi har mere end 20 års erfaring i at uddanne Afrika-kyndige med ægte tværfaglig indsigt

Kandidat i Afrikastudier

- nærmere kommer du ikke en tværfaglig og internationalt orienteret uddannelse

Master i Afrikastudier

- sammensæt dit individuelle efteruddannelsesforløb

Enkeltfag

- shop rundt og lad dig inspirere

Få mere at vide om studium og karrieremuligheder på www.teol.ku.dk/cas

Liberoen i forskningens superliga

Foto: Scanpix

Helge Sander jonglerer med bolden i Herning angiveligt i 1977, hvor han var med til at stifte Dansk Professionelt Fodboldforbund.

Da Helge Sander blev udnævnt til minister for videnskab og forskning, udtalte han til flere medier, at han var overrasket. Hans egen overraskelse var dog for intet at regne i forhold til mange andre: Nu skulle en mand, der primært var kendt for at være vild med læderfodbolde og mænd i stramme cykeltrikoter, altså til at løbe op ad banen og fordele boldene i dansk forskning. Herre Jemini, var han overhovedet i træning til det?

Hvordan kunne det gå til, spurgte folk fra både sidelinjen og udskiftningsbænken? Der begyndte ret hurtigt at versere rygter om, at statsministers Foghs tiltro til Sanders evner som videnskabsminister skyldtes et bestemt gammelt foto af Sander – et foto, der tilsyneladende skulle have overbevist statsministeren om, at Sander var parat til at få den forskningspolitiske førertrøje.

Bagsiden satte sig for at efterforske sagen, og efter en minutiøs gennemgang af billedarkivernes utallige Sander-fotos, er vi ret sikker på at have fundet det.

Ingen vandbærer

Det kræver ingen særlige billedanalytiske talenter at se, hvorfor netop dette foto har overbevist statsministeren: En mand, der i den grad kan bruge bolden og tilmed ligner en venstreorienteret litteraturprofessor (dog med slipset som solid garant for en borgerlig-liberal grundholdning), skal man lede længe efter. Man kender en vinder, når man ser ham, og her er en mand, der er bestemt til mere end at være vandbærer. Han har et skarpt syn, der aflæser banen på et millise-

kund, han kan både spurte, dribble og jonglere, så boldene bliver i luften. Og så kan han frem for alt sælge billetter i forskerverdenen, har statsministeren uden tvivl tænkt, da han så billedet af den unge Sander.

Desuden vidste Fogh, at Sander qua sin fortid som sportsjournalist havde et endog særdeles veludviklet sportsmetaforisk vokabularium. I sportens verden dyrker man konkurrencen og eliten, og det ville Fogh gerne have overført til forskning og uddannelse – altså var Sander oplagt at sætte i spidsen for stortalenterne i Videnskabsministeriet.

Sportsmetaforer med syre i benene

Og man må konstatere, at Sander ikke har svigtet tilliden fra sin holdkaptajn. I dag kan man faktisk ikke læse at interview med videnskabsministeren eller få en pressemeddelelse fra ministeriet, uden at sportsmetaforer med syre i benene er ved at falde over hinanden for at komme først i mål.

Man må dog også konstatere, at ministeren er lidt af en tryghedsnarkoman, når det gælder metaforer. For det er primært førertrøjer, udskilningsløb og superligaer han holder sig til – altså metaforer fra fodboldens og cyklingens verden.

Enkelte har påpeget, at han også af og til har brugt metaforer fra både curling og synkronsvømning – især når der var tale om mindre forskningsnyheder – men det har Bagsiden dog ikke kunnet finde eksempler på.

Til gengæld giver vi her et lille udvalg af Sanders sikre ”vindere” inden for det sidste års tid:

“

Se blot på elitesporten, og de flotte resultater, der er nået, fordi der er skabt programmer og bevidst satset på det. Vi ender også på sejrsskamlene, hvis vi gør det samme for forskningen.”

Berlingske Tidende 22/1-06

“Vi skal i første omgang hurtigst muligt få oprettet eliteoverbygninger på eksisterende uddannelser – og på længere sigt er jeg slet ikke afvisende over for deciderede eliteuniversiteter.”

Urban 22/03-06

“Vi skal have flere universiteter op i den europæiske superliga, og vi skal kræse om de gode forskere og de dygtigste studerende, så de vælger at blive i Europa.”

Berlingske Tidende 14/8-06

“Vi har mange fremragende og internationalt førende, danske forskere. Og vi skal sikre den bedst mulige eksponering af de kandidater, vi har, for at give dem de største chancer for at høste store internationale forskningspriser som Nobelpriserne. Derfor vil jeg lige efter sommerferien præsentere et initiativ, som kan give vores bedste forskere den nødvendige platform. Initiativet kommer ikke kun for forskernes skyld. Det er af stor betydning for Danmark som vidensamfund, at vores præstationer og kompetencer inden for forskning bliver kendt, ikke blot i de snævre, faglige miljøer, men mere bredt i udlandet.”

Pressemeddelelse 18/4-07

“Regeringen vil have dansk forskning i verdensklasse, og vi vil skabe de bedste forudsætninger for flere danske nobelpriser.”

Pressemeddelelse 27/4-07

“Velfortjente førerpositioner kan hurtigt blive udhulet af konkurrenter på det globale marked. Derfor skal vi sikre, at Danmark hele tiden er med fremme, når det handler om forskning og innovation inden for IKT.”

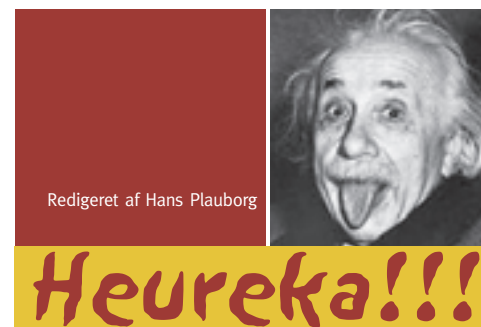
Pressemeddelelse 3/5-07

“Mere kvalitet i forskningen skal også sikre, at Danmark fremover vil være at finde i den internationale elite. Det skal bl.a. ske gennem mere konkurrence om midlerne.”

Berlingske Tidende 24/5-06

”

Hans Plauborg / HHP

Fertile mandlige Oscar-vindere

En Oscar-statue garanterer berømmelse, rigdom og flere skuespillerjob. Men den garanterer tilsyneladende også flere børn, hvis man skal tro en ny videnskabelig publikation ”Fame, fortune and fitness at the Academy Awards” (*Journal of Ethology*, vol. 25, nr. 2, maj 2007).

Det er den new zealandske forsker Mark Hauber fra University of Auckland, der har kigget nærmere på livshistorierne blandt oscarvindende kvinder og mænd fra 1929 til 2001. Hauber fik angiveligt ideen til undersøgelsen efter at have læst en anden undersøgelse, der viste, at Oscar-vindere lever længere end kollegerne, der går tomhændet hjem fra festen.

Marlon Brando ligger klart i spidsen med hele 11 børn, mens gennemsnittet blandt Oscar-vindende mænd er næsten fire børn. Det er 100 procent over gennemsnittet for amerikanske mænd.

Hauber peger på flere forklaringer. Kan det være, at en Oscar kan sammenlignes med påfuglens fjer – et signal om ejerens overlegenhed rettet mod potentielle partnere? Eller er det snarere sådan, at Oscar-statuetten har det med at havne i hænderne på mænd, der i forvejen er attraktive for potentielle partnere? Eller handler det simpelthen om, at når man får en Oscar, så får man også både tid og penge til at koncentrere sig om at lave børn?

Under alle omstændigheder lader den ”evolutionære fordel” af en Oscar ikke til at gælde for kvinder. Kvindelige Oscar-vindere får nemlig kun 1,5 børn i gennemsnit, og mange af dem har ellers været gift en hel del gange, som Hauber konstaterer.

Den new zealandske Oscar-forsker skriver i sin artikel, at han bestemt er villig til at udvide sine studier til et decideret feltarbejde, hvis blot Oscar-komiteen vil sende ham en invitation og et gratis Armani-jakkesæt til næste års Oscar-uddeling.

Marlon Brando fik 11 børn og er dermed det bedste bevis på, at Oscar-vindende mænd er superfertile.

Fem sekunders-reglen udvidet til 30 sekunder

To studerende ved Connecticut College er kommet på forsiden af *New York Times* på grund af deres forsøg på at gendrive den såkaldte fem sekunders-regel. Den siger, at det er sikkert at spise mad, der har ligget på gulvet i op til fem sekunder, selv om der er bakterier på gulvet.

Førløberen for reglen har sin oprindelse hos Djengis Khan i det 12. århundrede. Den mongolske hersker mente, at det var sikkert at spise mad, der havde ligget på gulvet i op til 12 timer. Her tog Khan dog nok munden for fuld, viser de to studerende Nicole Moins og Molly Goettsches undersøgelser i kantinerne på Connecticut College. 12 timer er lang tid for en vingummibamse at holde sig frisk på et kantinegulv, men 30 sekunder tager den ikke skade af.

– Fem sekunders-reglen bør omskrives. Man har faktisk lidt mere tid, siger Molly Goettsche til *NY Times*.

De to molekylærbiologistuderende lod æble- og slikstykker ligge på kantinegulvene i 5, 10, 30, 60 sekunder og fem minutter. Derefter blev de undersøgt for alverdens bakterier. Først efter 60 sekunder var der bakterielle forekomster på æblestykkerne, og efter fem minutter var slikstykkerne også inficeret. De to studerende har fået publiceret deres resultater i aprilnummeret af *Journal of Applied Microbiology*.